

ಎಸ್.ಎಸ್.ಎಲ್.ಸಿ. ವಾರ್ಷಿಕ ಪರೀಕ್ಷೆ 2023

ಪ್ರಥಮ ಭಾಷೆ - ಕನ್ನಡ (01K) - ಮಾದರಿ ಉತ್ತರಗಳು

I ಕೆಳಗಿನ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಅಥವಾ ಅಪೂರ್ಣ ಹೇಳಿಕೆಗಳಿಗೆ ನಾಲ್ಕು ಆಯ್ಕೆಗಳನ್ನು ನೀಡಲಾಗಿದೆ. ಅವುಗಳಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚು ಸೂಕ್ತವಾದ ಉತ್ತರವನ್ನು ಆರಿಸಿ ಕ್ರಮಾಕ್ಷರದೊಂದಿಗೆ ಬರೆಯಿರಿ.

6 x 1 = 6

1. 'ದಿಗಂತ' ಪದವು ಈ ಸಂಧಿಗೆ ಉದಾಹರಣೆಯಾಗಿದೆ.

(ಎ) ಗುಣ ಸಂಧಿ

(ಬಿ) ಜಶ್ತ್ವ ಸಂಧಿ

(ಸಿ) ವೃದ್ಧಿ ಸಂಧಿ

(ಡಿ) ಶ್ರುತ್ವ ಸಂಧಿ

ಉತ್ತರ : (ಬಿ) ಜಶ್ತ್ವ ಸಂಧಿ

ಜ್ಞಾನದೀಪ ನೋಟ್ಸ್ ಪುಟ ಸಂಖ್ಯೆ 193

2. ಒಂದು ಪದವನ್ನೋ ವಾಕ್ಯವನ್ನೋ ಹೇಳಿ ಅದಕ್ಕೆ ಸಮಾನಾರ್ಥಕ ಪದವನ್ನೋ ವಾಕ್ಯವನ್ನೋ ಹೇಳುವಾಗ ಬಳಸುವ ಲೇಖನ ಚಿಹ್ನೆ

(ಎ) ಉದ್ಧರಣ ಚಿಹ್ನೆ

(ಬಿ) ವಾಕ್ಯವೇಷ್ಟನ ಚಿಹ್ನೆ

(ಸಿ) ಆವರಣ ಚಿಹ್ನೆ

(ಡಿ) ವಿವರಣಾತ್ಮಕ ಚಿಹ್ನೆ

ಉತ್ತರ : (ಸಿ) ಆವರಣ ಚಿಹ್ನೆ

ಜ್ಞಾನದೀಪ ನೋಟ್ಸ್ ಪುಟ ಸಂಖ್ಯೆ 206

3. 'ಬೆಟ್ಟದಾವರೆ' ಪದವು ಈ ಸಮಾಸಕ್ಕೆ ಉದಾಹರಣೆಯಾಗಿದೆ

(ಎ) ತತ್ಪುರುಷ ಸಮಾಸ

(ಬಿ) ದ್ವಿಗು ಸಮಾಸ

(ಸಿ) ಅಂಶಿ ಸಮಾಸ

(ಡಿ) ಕ್ರಿಯಾ ಸಮಾಸ

ಉತ್ತರ : (ಎ) ತತ್ಪುರುಷ ಸಮಾಸ

ಜ್ಞಾನದೀಪ ನೋಟ್ಸ್ ಪುಟ ಸಂಖ್ಯೆ 194

4. 'ಮಾಡು' ಧಾತುವಿನ ವಿಧ್ಯರ್ಥಕ ರೂಪ

(ಎ) ಮಾಡೇವು

(ಬಿ) ಮಾಡಿಯಾರು

(ಸಿ) ಮಾಡರು

(ಡಿ) ಮಾಡಲಿ

ಉತ್ತರ : (ಡಿ) ಮಾಡಲಿ

ಜ್ಞಾನದೀಪ ನೋಟ್ಸ್ ಪುಟ ಸಂಖ್ಯೆ 188

5. 'ಸಾವಿತ್ರಿಗೆ' ಈ ಪದದಲ್ಲಿರುವ ವಿಭಕ್ತಿ

- (ಎ) ಪ್ರಥಮಾ
- (ಬಿ) ದ್ವಿತೀಯಾ
- (ಸಿ) ತೃತೀಯಾ
- (ಡಿ) ಚತುರ್ಥಿ

ಉತ್ತರ : (ಡಿ) ಚತುರ್ಥಿ

ಜ್ಞಾನದೀಪ ನೋಟ್ಸ್ ಪುಟ ಸಂಖ್ಯೆ 186

6. 'ಧಗಧಗ' ಪದವು ಈ ಅವ್ಯಯಕ್ಕೆ ಸೇರಿದೆ

- (ಎ) ಸಾಮಾನ್ಯಾರ್ಥಕಾವ್ಯಯ
- (ಬಿ) ಅನುಕರಣಾವ್ಯಯ
- (ಸಿ) ಭಾವಸೂಚಕಾವ್ಯಯ
- (ಡಿ) ಕ್ರಿಯಾರ್ಥಕಾವ್ಯಯ

ಉತ್ತರ : (ಬಿ) ಅನುಕರಣಾವ್ಯಯ

ಜ್ಞಾನದೀಪ ನೋಟ್ಸ್ ಪುಟ ಸಂಖ್ಯೆ 201

II. ಕೆಳಗಿನ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಮೊದಲೆರಡು ಪದಗಳಿಗಿರುವ ಸಂಬಂಧದಂತೆ ಮೂರನೆಯ ಪದಕ್ಕೆ ಸರಿ ಹೊಂದುವ ಸಂಬಂಧಿ ಪದವನ್ನು ಬರೆಯಿರಿ.

4 × 1 = 4

7. ವರ್ಗೀಯ ವ್ಯಂಜನಾಕ್ಷರಗಳು : 25 : : ಅವರ್ಗೀಯ ವ್ಯಂಜನಾಕ್ಷರಗಳು : _____

ಉತ್ತರ : 09

ಜ್ಞಾನದೀಪ ನೋಟ್ಸ್ ಪುಟ ಸಂಖ್ಯೆ 184

8. ಹಾಲ್ವೇನು: ಜೋಡುನುಡಿ : : ಬೇಡಬೇಡ : _____

ಉತ್ತರ : ದ್ವಿರುಕ್ತಿ

ಜ್ಞಾನದೀಪ ನೋಟ್ಸ್ ಪುಟ ಸಂಖ್ಯೆ 201

9. ಪರ್ವತ : ರೂಢನಾಮ : : ಧರ್ಮರಾಯ : _____

ಉತ್ತರ : ಅಂಕಿತನಾಮ

ಜ್ಞಾನದೀಪ ನೋಟ್ಸ್ ಪುಟ ಸಂಖ್ಯೆ 185

10. ಮ್ಯಾಗ : ಮೇಲೆ : : ಸಕ್ಕರೆ : _____

ಉತ್ತರ : ಸಕ್ಕರೆ

ಜ್ಞಾನದೀಪ ನೋಟ್ಸ್ ಪುಟ ಸಂಖ್ಯೆ 200

III. ಕೆಳಗಿನ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಪ್ರತಿಯೊಂದಕ್ಕೂ ಒಂದೊಂದು ವಾಕ್ಯದಲ್ಲಿ ಉತ್ತರ ಬರೆಯಿರಿ.

7 × 1 = 7

11. ಮತಂಗಾಶ್ರಮದಲ್ಲಿ ವಾಸವಿದ್ದ ತಪಸ್ವಿನಿ ಯಾರು?

ಉತ್ತರ: ಮತಂಗಾಶ್ರಮದಲ್ಲಿ ವಾಸವಿದ್ದ ತಪಸ್ವಿನಿ ಶಬರಿ.

ಜ್ಞಾನದೀಪ ನೋಟ್ಸ್ ಪುಟ ಸಂಖ್ಯೆ 5

12. ಹಿತವಚನವು ಮನಸ್ಸಿನ ಕೊಳೆಯನ್ನು ಹೇಗೆ ತೊಳೆಯುತ್ತದೆ? **ಜ್ಞಾನದೀಪ ನೋಟ್ಸ್ ಪುಟ ಸಂಖ್ಯೆ 26**

ಉತ್ತರ: ಹಿತವಚನವು ಮುಸ್ಸಂಜೆಯ ಚಂದ್ರ ಕತ್ತಲನ್ನು ಕಳೆವಂತೆ ಮನಸ್ಸಿನ ಕೊಳೆಯನ್ನೆಲ್ಲ ತೊಳೆಯುತ್ತದೆ.

13. ಧರ್ಮದ ಆಚರಣೆಗಿರುವ ಪ್ರಧಾನ ಮಾರ್ಗ ಯಾವುದು? **ಜ್ಞಾನದೀಪ ನೋಟ್ಸ್ ಪುಟ ಸಂಖ್ಯೆ 63**

ಉತ್ತರ: ಧರ್ಮದ ಆಚರಣೆಗಿರುವ ಪ್ರಧಾನ ಮಾರ್ಗ 'ಯಜ್ಞ'.

14. ಧರ್ಮಬುದ್ಧಿಯು ತನ್ನ ಬೆಳಗಿನ ಹೊತ್ತನ್ನು ಹೇಗೆ ಕಳೆದನು?

ಉತ್ತರ: ಧರ್ಮಬುದ್ಧಿಯು ದೇವರು, ಗುರುಗಳು, ವೇದಾಧ್ಯಯನ ನಿರತರಾದವರನ್ನು ಪೂಜೆ ಮಾಡುತ್ತ ಬೆಳಗಿನ ಹೊತ್ತನ್ನು ಕಳೆದನು. **ಜ್ಞಾನದೀಪ ನೋಟ್ಸ್ ಪುಟ ಸಂಖ್ಯೆ 75**

15. ಹಕ್ಕಿಯು ಕಣ್ಣುಗಳು ಯಾವುವು?

ಉತ್ತರ: ಹಕ್ಕಿಯು ಕಣ್ಣುಗಳು ಸೂರ್ಯ ಚಂದ್ರರು.

ಜ್ಞಾನದೀಪ ನೋಟ್ಸ್ ಪುಟ ಸಂಖ್ಯೆ 92

16. ಯಜ್ಞಾಶ್ವವನ್ನು ಕಟ್ಟಿದವರು ಯಾರು?

ಉತ್ತರ: ಯಜ್ಞಾಶ್ವವನ್ನು ಕಟ್ಟಿದವರು ಲವ.

ಜ್ಞಾನದೀಪ ನೋಟ್ಸ್ ಪುಟ ಸಂಖ್ಯೆ 138

17. ಪೈಗಳು ಬರೆದ ಮೊದಲ ಯಕ್ಷಗಾನ ಪ್ರಸಂಗದ ಹೆಸರೇನು?

ಜ್ಞಾನದೀಪ ನೋಟ್ಸ್ ಪುಟ ಸಂಖ್ಯೆ 176

ಉತ್ತರ : ಪೈಗಳು ಬರೆದ ಮೊದಲ ಯಕ್ಷಗಾನ ಪ್ರಸಂಗದ ಹೆಸರು ಮಕರಾಕ್ಷನ ಕಾಳಗ.

IV. ಕೆಳಗಿನ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಮೂರು - ನಾಲ್ಕು ವಾಕ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಉತ್ತರ ಬರೆಯಿರಿ.

10 × 2 = 20

18. ಗುರೂಪದೇಶದ ಗುಣಗಳನ್ನು ಪಟ್ಟಿಮಾಡಿ.

ಜ್ಞಾನದೀಪ ನೋಟ್ಸ್ ಪುಟ ಸಂಖ್ಯೆ 27

ಉತ್ತರ: ಗುರೂಪದೇಶ ಎಂದರೆ ಜನರ ಒಳ ಹೊರಗಣ ಕೊಳೆಗಳನ್ನು ತೊಳೆದು ಬಿಡುವ ನೀರಿಲ್ಲದ 'ಮೀಹ'(ಸ್ವಾನ). ತಲೆ ನೆರೆಯದೆ, ಮೈ ಸುಕ್ಕುಗಟ್ಟದೆ ಮೂಡುವ ಮುಪ್ಪು; ಬೊಜ್ಜು ಬೆಳೆಯದೆ ಬರುವ ಗುರುತ್ವ; ಬಂಗಾರವಿಲ್ಲದೆ ಮಾಡಿದ ಬೆಲೆ ಬಾಳುವ ಕಿವಿಯೋಲೆ; ಪಂಜು ಇಲ್ಲದೆ ಬೆಳಗುವ ಬೆಳಕು; ಉದ್ದೇಗ ಬರಿಸದ ಜಾಗರಣೆ.

19. ಧ್ವಜವನ್ನೇ ನಮ್ಮ ಗುರುವೆಂದು ಸ್ವೀಕರಿಸಿದ್ದೇವೆ ಎಂದು ಲೇಖಕರು ಹೇಳಲು ಕಾರಣವೇನು?

ಉತ್ತರ: ಕೇವಲ ತತ್ತ್ವ ಒಂದೇ ಆ ಅಚಲವಾದ ಗುರು ಪದವಿಯಲ್ಲಿ ಇರಬಲ್ಲದು. ಅದನ್ನು ಧ್ವಜವು ಸಾಂಕೇತಿಸುವುದು. ಯಾವ ಧ್ವಜವನ್ನು ನೋಡಿದೊಡನೆ ನಮ್ಮ ರಾಷ್ಟ್ರದ ಸಮಸ್ತ ಇತಿಹಾಸ, ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಹಾಗೂ ಪರಂಪರೆಗಳು ನಮ್ಮ ಕಣ್ಣಿಗೆ ಕಟ್ಟುತ್ತವೆಯೋ, ಯಾವುದನ್ನು ಕಂಡ ಕೂಡಲೇ ಹೃದಯದ ಭಾವನೆಗಳು ಉಕ್ಕಿ ಬರುತ್ತವೆಯೋ, ಹೃದಯದಲ್ಲಿ ಅಪೂರ್ವ ಸ್ಫೂರ್ತಿಯ ಸಂಚಾರವಾಗುತ್ತದೆಯೋ ಅಂತಹ ಧ್ವಜವನ್ನೇ ನಾವು ನಮ್ಮ ಗುರುವೆಂದು ಸ್ವೀಕರಿಸಿದ್ದೇವೆ ಎಂದು ಲೇಖಕರು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. **ಜ್ಞಾನದೀಪ ನೋಟ್ಸ್ ಪುಟ ಸಂಖ್ಯೆ 47**

20. ವ್ಯಕ್ತಿಗಳನ್ನು ಆದರ್ಶವಾಗಿ ಸ್ವೀಕರಿಸಲು ಇರುವ ತೊಡಕುಗಳಾವುವು? **ಜ್ಞಾನದೀಪ ನೋಟ್ಸ್ ಪುಟ ಸಂಖ್ಯೆ 47**

ಉತ್ತರ: ವ್ಯಕ್ತಿಗಳನ್ನು ಆದರ್ಶವಾಗಿ ಸ್ವೀಕರಿಸಲು ಕೆಲವು ತೊಡಕುಗಳಿವೆ. ನಾವು ಯಾರನ್ನು ಸದ್ಗುಣಗಳ ಸಾಕಾರ ಸ್ವರೂಪನೆಂದೂ, ಸರ್ವಥಾ ಪ್ರಮಾದಾತೀತನೆಂದೂ ಭಾವಿಸುವೆವೋ ಆ ವ್ಯಕ್ತಿಯೇ ನಮ್ಮ ಆದರ್ಶವಾಗಬೇಕು. ಇಲ್ಲವಾದಲ್ಲಿ ಆದರ್ಶವೆಂದು ಭಾವಿಸಲ್ಪಟ್ಟ ವ್ಯಕ್ತಿಯಿಂದ ಏನಾದರೂ ತಪ್ಪಾದರೆ, ಸದ್ಗುಣಗಳನ್ನು ಕಳೆದುಕೊಂಡರೆ, ಪ್ರಮಾದೀತನಾದರೆ ನಾವು ಬೇರೊಬ್ಬನನ್ನು ಹುಡುಕಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಆ ಎರಡನೆಯವನಲ್ಲಿ ದೋಷ ಕಂಡುಬಂದರೆ, ಅವನ ಬಗ್ಗೆ ಇರುವ ಶ್ರದ್ಧೆ ಸಹ ಹಾರಿಹೋಗುವುದು ಸ್ವಾಭಾವಿಕ. ಆಗ ಪುನಃ ನಾವು ಮೂರನೆಯ ವ್ಯಕ್ತಿಯನ್ನು ಹುಡುಕುವಂತೆ ಆದೀತು. ಹೀಗಾದರೆ ನಿತ್ಯವೂ ಹೊಸ ಹೊಸ ವ್ಯಕ್ತಿಯನ್ನು ಆದರ್ಶಕ್ಕಾಗಿ ಹುಡುಕುತ್ತ ಹೊರಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ.

21. ಮನುಷ್ಯನು ತನ್ನ ಒಳಿತನ್ನು ಹೇಗೆ ಸಾಧಿಸಬಹುದು? ಜ್ಞಾನದೀಪ ನೋಟ್ಸ್ ಪುಟ ಸಂಖ್ಯೆ 64

ಉತ್ತರ: ಮಾನವನು ತನ್ನ ಜೀವನದಲ್ಲಿ ಒಳಿತನ್ನು ಇಬ್ಬಗೆಯಾಗಿ ಸಾಧಿಸಬಹುದೆಂದು ವೇದಗಳು ತಿಳಿಸುತ್ತವೆ. ಅವುಗಳೆಂದರೆ 'ಇಷ್ಟ' ಮತ್ತು 'ಪೂರ್ತ' ಎಂಬ ಎರಡು ಬಗೆಯ ವಿಧಾನಗಳು. 'ಇಷ್ಟ' ಎಂಬುದು ಸಾಮಾನ್ಯವಾದ ಯಜ್ಞವನ್ನು ಸಂಕೇತಿಸುತ್ತದೆ. ಕೆರೆ-ಬಾವಿಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿಸುವುದು, ಮರ-ಗಿಡಗಳನ್ನು ನೆಡುವುದು, ದೀನ-ದಲಿತರಿಗೆ ಸಹಾಯಮಾಡುವುದು, ಮಂಟಪ-ಧರ್ಮಸತ್ರಗಳ ನಿರ್ಮಾಣ ಮಾಡುವುದು, ಕವಿ-ಕಲಾವಿದರ ಪೋಷಣೆ ಮಾಡುವುದು - ಇವೇ ಮುಂತಾದ ಸಾಮಾನ್ಯವಾದ ಲೋಕೋಪಕಾರಗಳನ್ನು 'ಪೂರ್ತ' ಎಂಬುದು ಸಂಕೇತಿಸುತ್ತದೆ.

22. ತಾನು ಹೋರಾಡುತ್ತಿರುವುದು ನೆಲಕ್ಕಲ್ಲ ಭಲಕ್ಕೆ ಎಂಬುದನ್ನು ದುರ್ಯೋಧನ ಹೇಗೆ ವಿವರಿಸಿದ್ದಾನೆ?

ಉತ್ತರ: ದುರ್ಯೋಧನನು ಅಜ್ಞ ಭೀಷ್ಮರಿಗೆ "ಅಜ್ಞಾ ಈ ನೆಲಕ್ಕಾಗಿ ಹೋರಾಡುವೆನೆಂದು ಭಾವಿಸಿದಿರಾ? ಇಲ್ಲ. ಭಲಕ್ಕಾಗಿಯೇ ಪಾಂಡುವಿನ ಮಕ್ಕಳಲ್ಲಿ ಹೋರಾಡುತ್ತೇನೆ. ಪ್ರೀತಿಯ ಗೆಳೆಯ ಕರ್ಣ, ಪ್ರೀತಿಯ ತಮ್ಮ ದುಶ್ಯಾಸನ, ಎನ್ನ ನೂರು ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಕೊಲ್ಲಿಸಿದ ಈ ನೆಲ ನನಗೆ ಹಾಳು ಬಿದ್ದಿರುವ ನೆಲ. ಸತ್ತವರು ಮತ್ತೆ ಹುಟ್ಟಿಬರುವುದಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ನಾನು ಭಲಕ್ಕಾಗಿ ಹೋರಾಡುತ್ತಿರುವುದು" ಎಂದು ವಿವರಿಸುತ್ತಾನೆ. **ಜ್ಞಾನದೀಪ ನೋಟ್ಸ್ ಪುಟ ಸಂಖ್ಯೆ 130**

23. ಪಾರ್ಥ-ಭೀಮರ ಬಗೆಗೆ ದುರ್ಯೋಧನನ ಅಭಿಪ್ರಾಯವೇನು? ಜ್ಞಾನದೀಪ ನೋಟ್ಸ್ ಪುಟ ಸಂಖ್ಯೆ 131

ಉತ್ತರ: ತನ್ನ ಪ್ರೀತಿಯ ಗೆಳೆಯ ಕರ್ಣನನ್ನು, ನನ್ನ ಪ್ರೀತಿಯ ತಮ್ಮ ದುಶ್ಯಾಸನನನ್ನು ಕೊಂದವರು ಅರ್ಜುನ-ಭೀಮರು. ಅವರು ಜೀವಂತವಾಗಿರುವವರೆಗೆ ಸಂಧಿಗೆ ಒಪ್ಪಲಾರೆನು. ಮೊದಲು ಆ ಇಬ್ಬರನ್ನು ಕೊಲ್ಲುವೆನು. ಕೊಂದಮೇಲೆ ಪ್ರಸಿದ್ಧನಾದ, ಧರ್ಮರಾಯನೊಡನೆ ಸಂಧಿ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ ಎಂಬ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸುತ್ತಾನೆ.

24. ಬಾಳಿನಲ್ಲಿ ತೃಪ್ತಿ ದೊರಕಬೇಕಾದರೆ ಏನು ಮಾಡಬೇಕೆಂಬುದು ವಿವೇಕಾನಂದರ ಅಭಿಪ್ರಾಯವಾಗಿದೆ?

ಉತ್ತರ : ದೇಶದ ಮತ್ತು ಇಡೀ ಜಗತ್ತಿನ ಕಲ್ಯಾಣ ನಮ್ಮ ಮೇಲೆ ನಿಂತಿದೆ ಎಂದು ಭಾವಿಸಿ ಕಾರ್ಯೋನ್ಮುಖರಾಗಬೇಕು. ವೇದಾಂತದ ಸಂದೇಶವನ್ನು ಪ್ರತಿ ಮನೆಗೂ ಸಾರಬೇಕು. ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಆತ್ಮದಲ್ಲಿರುವ ಸುಪ್ತ ಪಾವಿತ್ರವನ್ನು ಜಾಗೃತಗೊಳಿಸಿ ಒಂದು ಮಹಾ ಆದರ್ಶಕ್ಕಾಗಿ ಬಾಳಿ ದುಡಿದು ಮಡಿದಾಗ ಬಾಳಿನಲ್ಲಿ ತೃಪ್ತಿ ದೊರಕುತ್ತದೆ ಎಂಬುದು ವಿವೇಕಾನಂದರ ಅಭಿಪ್ರಾಯವಾಗಿದೆ. **ಜ್ಞಾನದೀಪ ನೋಟ್ಸ್ ಪುಟ ಸಂಖ್ಯೆ 159**

25. ಭಗತ್ ಸಿಂಗ್ ತನ್ನ ಸಹಚರರೊಂದಿಗೆ ವೀರಯೋಧನಾಗಿ ಹೇಗೆ ಅಮರನಾದನು?

ಉತ್ತರ: ಭಗತ್‌ಸಿಂಗ್ ಜಲಿಯನ್ ವಾಲಾಬಾಗಿನ್ ಘಟನೆಯಿಂದ ಆಕ್ರೋಶಿತನಾಗಿ ಕ್ರಾಂತಿಕಾರಿ ಗುಂಪಿನ ಸಹಾಯದಿಂದ ಬ್ರಿಟಿಷ್ ಸರ್ಕಾರದ ವಿರುದ್ಧ ತನ್ನ ಸೇಡನ್ನು ತೀರಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾನೆ. ಇದರ ಫಲವಾಗಿ ತನ್ನ ಸಹಚರರಾದ ಸುಖ್‌ದೇವ್, ರಾಜ್‌ಗುರು, ಭಟುಕೇಶ್ವರ ದತ್ತರೊಂದಿಗೆ ಮರಣ ದಂಡನೆಗೆ ಈಡಾಗಿ ಹಸನ್ಮುಖಿಯಾಗಿ ತಾಯಿ ಭಾರತಾಂಬೆಯ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯದ ಹಣತೆಗೆ ತೈಲವೆಂಬಂತೆ ವೀರಯೋಧನಾಗಿ ಅಮರನಾಗುತ್ತಾನೆ. **ಜ್ಞಾನದೀಪ ನೋಟ್ಸ್ ಪುಟ ಸಂಖ್ಯೆ 166**

26. ವಸಂತ ಮುಖ ತೋರಲಿಲ್ಲ ಕವನದಲ್ಲಿ ಪ್ರಕೃತಿಯ ಸಂಭ್ರಮ ಹೇಗೆ ವ್ಯಕ್ತವಾಗಿದೆ?

ಉತ್ತರ: ಒಡೆಯನ ಮನೆಯ ಅಂಗಳದಲ್ಲಿ ಮಾವಿನ ಮರಗಳು ಹಚ್ಚಹಸುರಾಗಿ ಮೈ ತುಂಬಿ ನಿಂತವೆ. ಆ ಪ್ರಕೃತಿಯ ಮಡಿಲಲ್ಲಿ ಹಕ್ಕಿಗಳು ರೆಕ್ಕೆ ಬಿಚ್ಚಿ ಹಾರುತ್ತಿವೆ. ಪ್ರಕೃತಿಯ ಸೊಬಗನ್ನು ಕೋಗಿಲೆಗಳು ಮನ ದುಂಬಿ ಹಾಡುತ್ತಿವೆ. ಈ ಭೂಮಿಗೆ ಕಡಲು ಉಕ್ಕಿ ಹರಿಯುವ ಸಂಭ್ರಮ ವ್ಯಕ್ತವಾಗಿದೆ. **ಜ್ಞಾನದೀಪ ನೋಟ್ಸ್ ಪುಟ ಸಂಖ್ಯೆ 168**

27. ಮಲೆನಾಡಿನಲ್ಲಿ ದೀಪದ ಬತ್ತಿಯ ಸಮಸ್ಯೆಯನ್ನು ಹೇಗೆ ಪರಿಹರಿಸಿಕೊಳ್ಳಲಾಯಿತು? **ಜ್ಞಾನದೀಪ ನೋಟ್ಸ್ ಪುಟ ಸಂಖ್ಯೆ 171**

ಉತ್ತರ: ಪಶ್ಚಿಮ ಘಟ್ಟದ ಕಾಡುಗಳಲ್ಲಿ ತೊಡಕಲುಕುಡಿ ಎಂಬ ಬೂದು ಬಣ್ಣದ ಗಿಡದ ಎಳೆಯ ಕುಡಿ ಸಂಗ್ರಹಿಸಿ, ಒಣಗಿಸಿ ಡಬ್ಬದಲ್ಲಿ ಶೇಖರಿಸಿಡಲಾಗುತ್ತಿತ್ತು. ಒಣಗಿದ ಕುಡಿಯನ್ನು ಎಣ್ಣೆಯನ್ನು ಅದ್ದಿ ನಿತ್ಯ ಆರತಿಗೆ ಬಳಸಲಾಗುತ್ತಿತ್ತು. ಇದು ಎಣ್ಣೆಯನ್ನು ಹತ್ತಿಯಂತೆ ಹೀರಿಕೊಂಡು ದೀಪ ಉರಿಯಲು ಸಹಾಯಕವಾಗಿತ್ತು. ನಾಗಸಂಪಿಗೆ ಬೀಜಗಳನ್ನು ಕುಟ್ಟಿ ಚಿಕ್ಕ ಚಿಕ್ಕ ಉಂಡೆಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿ ಉರಿಸಲಾಗುತ್ತಿತ್ತು. ಇದಲ್ಲದೆ ಅಡಿಕೆ ತೋಟಗಳಂಚಿನಲ್ಲಿ ಬೆಳೆಯುತ್ತಿದ್ದ ಜವಾರಿ ಹತ್ತಿ ಗಿಡಗಳ ಹತ್ತಿಯನ್ನು ದೀಪಕ್ಕೆ ಬಳಸುವ ಮೂಲಕ ಮಲೆನಾಡಿನಲ್ಲಿ ದೀಪದ ಬತ್ತಿಯ ಸಮಸ್ಯೆಯನ್ನು ಪರಿಹರಿಸಿಕೊಳ್ಳಲಾಯಿತು.

V. ಕೆಳಗಿನ ಕವಿ/ಸಾಹಿತಿಗಳ ಸ್ಥಳ,ಕಾಲ ಕೃತಿ ಮತ್ತು ಪ್ರಶಸ್ತಿಗಳನ್ನು ಕುರಿತು ವಾಕ್ಯರೂಪದಲ್ಲಿ ಬರೆಯಿರಿ.

28. ದೇವನೂರ ಮಹಾದೇವ **2 × 3 = 6**

ದೇವನೂರ ಮಹಾದೇವ ಅವರು ಕ್ರಿ.ಶ. 1948 ರಲ್ಲಿ ಮೈಸೂರು ಜಿಲ್ಲೆಯ ನಂಜನಗೂಡು ತಾಲೂಕಿನ ದೇವನೂರು ಎಂಬ ಊರಿನಲ್ಲಿ ಜನಿಸಿದರು. ಇವರು ಎದೆಗೆ ಬಿದ್ದ ಅಕ್ಷರ, ಕುಸುಮಬಾಲೆ, ದ್ಯಾವನೂರು, ಒಡಲಾಳ, ಗಾಂಧಿ ಮತ್ತು ಮಾವೊ, ನಂಬಿಕೆಯನೆಂಟ, ನೋಡು ಮತ್ತು ಕೂಡು ಮುಂತಾದ ಪ್ರಮುಖ ಕೃತಿಗಳನ್ನು ಬರೆದಿದ್ದಾರೆ.

ಇವರ 'ಕುಸುಮಬಾಲೆ' ಕಾದಂಬರಿಗೆ 'ಕೇಂದ್ರ ಸಾಹಿತ್ಯ ಅಕಾಡೆಮಿ ಪ್ರಶಸ್ತಿ', 'ಒಡಲಾಳ' ಕೃತಿಗೆ 'ಭಾರತೀಯ ಭಾಷಾ ಪರಿಷತ್ ಪ್ರಶಸ್ತಿ', 'ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯೋತ್ಸವ ಪ್ರಶಸ್ತಿಗಳು' ಲಭಿಸಿವೆ. **ಜ್ಞಾನದೀಪ ನೋಟ್ಸ್ ಪುಟ ಸಂಖ್ಯೆ 53**

29. ಜಿ.ಎಸ್.ಶಿವರುದ್ರಪ್ಪ

ಜಿ.ಎಸ್.ಶಿವರುದ್ರಪ್ಪ ಎಂದೇ ಪ್ರಸಿದ್ಧರಾಗಿರುವ ಗುಗ್ಗರಿ ಶಾಂತವೀರಪ್ಪ ಶಿವರುದ್ರಪ್ಪ ನವರು ಕ್ರಿ.ಶ.1926ರಲ್ಲಿ ಶಿವಮೊಗ್ಗ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಶಿಕಾರಿಪುರದಲ್ಲಿ ಜನಿಸಿದರು. ಆಧುನಿಕ ಕನ್ನಡದ ಪ್ರಮುಖ ಕವಿಗಳಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬರಾದ ಶಿವರುದ್ರಪ್ಪನವರು ಸಾಮಗಾನ, ಚಿಲುವು-ಒಲವು, ದೇವಶಿಲ್ಪ, ದೀಪದಹೆಚ್ಚಿ, ಅನಾವರಣ. ವಿಮರ್ಶೆಯ ಪೂರ್ವಪಶ್ಚಿಮ, ಮಾಸ್ಕೊದಲ್ಲಿ ಇಪ್ಪತ್ತೆರಡು ದಿನಗಳು, ಸೌಂದರ್ಯ ಸಮೀಕ್ಷೆ ಮೊದಲಾದ ಕೃತಿಗಳನ್ನು ರಚಿಸಿದ್ದಾರೆ.

ಕಾವ್ಯಾರ್ಥಚಿಂತನ ಕೃತಿಗೆ ಕೇಂದ್ರ ಸಾಹಿತ್ಯ ಅಕಾಡೆಮಿ ಪ್ರಶಸ್ತಿ ಪಡೆದಿರುವ ಶಿವರುದ್ರಪ್ಪ ಅವರು ಹಂಪಿ ಕನ್ನಡ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯದ ನಾಡೋಜ ಪುರಸ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಭಾಜನರಾಗಿದ್ದಾರೆ. ರಾಷ್ಟ್ರಕವಿ ಅಭಿಧಾನ ಮತ್ತು ಪಂಪಪ್ರಶಸ್ತಿಗೆ ಪಾತ್ರರಾಗಿದ್ದಾರೆ. **ಜ್ಞಾನದೀಪ ನೋಟ್ಸ್ ಪುಟ ಸಂಖ್ಯೆ 81**

VI. ಕೆಳಗಿನ ಪದ್ಯಭಾಗಕ್ಕೆ ಪ್ರಸ್ತಾರ ಹಾಕಿ, ಗಣ ವಿಭಾಗಿಸಿ, ಛಂದಸ್ಸಿನ ಹೆಸರನ್ನು ಬರೆಯಿರಿ.

1 × 3 = 3

30.

4   4   4

UUUU	UU -	UU-		
ಅತಿಕುಟಿ	ಲ ಮನಂ	ಧನಲು		
4	4	4	4	4
UU -	- -	U - U	UU -	UU -
ಬೃತೆಯಿಂ	ದಂದು	ಷ್ವಬುದ್ಧಿ	ನುಡಿದಂ	ಪುಸಿಯಂ

ಛಂದಸ್ಸು - ಕಂದ ಪದ್ಯ

ಜ್ಞಾನದೀಪ ನೋಟ್ಸ್ ಪುಟ ಸಂಖ್ಯೆ 219

VII. ಕೆಳಗಿನ ವಾಕ್ಯದಲ್ಲಿರುವ ಅಲಂಕಾರವನ್ನು ಹೆಸರಿಸಿ, ಲಕ್ಷಣ ಬರೆದು, ಸಮನ್ವಯಗೊಳಿಸಿರಿ.

1 × 3 = 3

31. “ಬಾನಿನಲ್ಲಿ ಗಾಳಿಪಟಗಳು ಹಕ್ಕಿಗಳಂತೆ ಹಾರಾಡುತ್ತಿದ್ದವು”

ಅಲಂಕಾರ : ಉಪಮಾ

ಲಕ್ಷಣ : ಎರಡು ವಸ್ತುಗಳ ನಡುವೆ ಇರುವ ಸಾದೃಶ್ಯ ಸಂಪತ್ತನ್ನು ಹೋಲಿಸಿ ವರ್ಣಿಸಲಾಗಿದೆ.

ಉಪಮೇಯ : ಗಾಳಿಪಟ

ಉಪಮಾನ : ಹಕ್ಕಿಗಳು

ವಾಚಕ ಪದ : ಅಂತೆ

ಸಮಾನ ಧರ್ಮ : ಹಾರಾಡುವುದು

ಸಮನ್ವಯ : ಇಲ್ಲಿ ಉಪಮೇಯ ಗಾಳಿಪಟವನ್ನು ಉಪಮಾನವಾದ ಹಾರಾಡುವ ಹಕ್ಕಿಗಳಿಗೆ ಹೋಲಿಸಲಾಗಿದೆ ಹಾಗಾಗಿ ಇದು ಉಪಮಾ ಅಲಂಕಾರವಾಗಿದೆ.

ಜ್ಞಾನದೀಪ ನೋಟ್ಸ್ ಪುಟ ಸಂಖ್ಯೆ 210

VIII. ಕೆಳಗಿನ ಗಾದೆಗಳಲ್ಲಿ ಯಾವುದಾದರೂ ಒಂದನ್ನು ಗಾದೆಯ ಮಹತ್ವದೊಂದಿಗೆ ವಿಸ್ತರಿಸಿ ಬರೆಯಿರಿ. 1 × 3 = 3

32. ಕಟ್ಟುವುದು ಕಠಿಣ; ಕೆಡಹುವುದು ಸುಲಭ.

ಜ್ಞಾನದೀಪ ನೋಟ್ಸ್ ಪುಟ ಸಂಖ್ಯೆ 246

ಗಾದೆ ವೇದಗಳಿಗೆ ಸಮಾನ, ಗಾದೆ ಹಿರಿಯರು ಹೇಳಿದ ಅನುಭವದ ನುಡಿಮುತ್ತುಗಳು. ಗಾದೆಗಳು ಆಕಾರದಲ್ಲಿ ವಾಮನನಾದರೂ ಅರ್ಥದಲ್ಲಿ ತ್ರಿವಿಕ್ರಮನಂತೆ. ಕಟ್ಟುವುದು ಕಠಿಣ; ಕೆಡಹುವುದು ಸುಲಭ ಎಂಬ ಈ ಮೇಲಿನ ಗಾದೆಯು ಪ್ರಸಿದ್ಧವಾಗಿದೆ. ಯಾವುದೇ ಕೆಲಸವನ್ನು ಸರಿಯಾಗಿ ಮಾಡಬೇಕಾದರೆ ಕಷ್ಟ ಪಡಬೇಕು. ಆದರೆ ಹಾಳುಮಾಡಲು ಕಷ್ಟ ಪಡಬೇಕಾಗಿಯೂ ಇಲ್ಲ. "ಕುಂಬಾರನಿಗೆ ವರುಷ, ದೊಣ್ಣೆಗೆ ನಿಮಿಷ" ಎಂಬ ಗಾದೆಯು ಇದೆ ಅರ್ಥವನ್ನು ಹೋಲುತ್ತದೆ.

ಒಬ್ಬ ಕುಂಬಾರ ಮಡಕೆಗಳನ್ನು ಮಾಡಲು ಮಣ್ಣು ತಂದು, ಅರಳನ್ನು ಬೇರ್ಪಡಿಸಿ, ಮಣ್ಣನ್ನು ಹದ ಮಾಡಿ ಕಷ್ಟಪಟ್ಟು ಮಡಿಕೆಯನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಾನೆ. ಆದರೆ ಆ ಮಡಿಕೆಯನ್ನು ಒಡೆಯಲು ಒಂದು ದೊಣ್ಣೆ ಪೆಟ್ಟು ಸಾಕು. ಯಾವುದೇ ಒಂದು ಉತ್ತಮ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವುದು ತುಂಬಾ ಕಠಿಣ. ಆದರೆ ಅದೇ ಕೆಲಸವನ್ನು ಹಾಳು ಮಾಡುವುದು ಸುಲಭ.

ಪ್ರಾಚೀನ ಭಾರತೀಯರು ಕಠಿಣ ಶ್ರಮವಹಿಸಿ ಭಾರತದ ಪ್ರಾಚೀನ ವಾಸ್ತುಶಿಲ್ಪಗಳನ್ನು ನಿರ್ಮಿಸಿದರು. ಆದರೆ ವಿದೇಶೀಯರು ಒಂದು ಕ್ಷಣ ಮಾತ್ರದಲ್ಲಿ ವಾಸ್ತುಶಿಲ್ಪಗಳನ್ನು ಕೆಡವಿ ಹಾಕಿದರು. ಹಾಗೆಯೇ ಮನುಷ್ಯ ತನ್ನ ಉತ್ತಮವಾದ ಜೀವನದ ಭವಿಷ್ಯವನ್ನು, ವ್ಯಕ್ತಿತ್ವವನ್ನು ನಿರ್ಮಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಜೀವನವೆಲ್ಲ ಕಷ್ಟಪಡಬೇಕು. ಆದರೆ ವ್ಯಕ್ತಿತ್ವ ಹಾಳು ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಒಂದರಗಳಿಗೆ ಸಾಕು. ಒಂದು ಕೊಡ ಹಾಲು ಕೆಡಲು ತೊಟ್ಟು ಹುಳಿ ಸಾಕಲ್ಲವೇ? ಆದ್ದರಿಂದ ಮಾನವ ತನ್ನ ಘನತೆಯನ್ನರಿತು ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಿಸಬೇಕು ಎಂಬುದನ್ನು ಪ್ರಸ್ತುತ ಗಾದೆಯು ತಿಳಿಸುತ್ತದೆ.

ಅಥವಾ

ಮಾಡಿದ್ದುಣ್ಣೋ ಮಹಾರಾಯ

ಜ್ಞಾನದೀಪ ನೋಟ್ಸ್ ಪುಟ ಸಂಖ್ಯೆ 245

ಗಾದೆ ವೇದಗಳಿಗೆ ಸಮಾನ, ಗಾದೆ ಹಿರಿಯರು ಮತ್ತು ಜನಪದರ ಜೀವನದ ಅನುಭವದ ನುಡಿ ಮುತ್ತುಗಳು. ಗಾದೆಗಳು ಆಕಾರದಲ್ಲಿ ವಾಮನನಾದರೂ ಅರ್ಥದಲ್ಲಿ ತ್ರಿವಿಕ್ರಮನಂತೆ. ಈ ಮೇಲಿನ **ಮಾಡಿದ್ದುಣ್ಣೋ ಮಹಾರಾಯ** ಎಂಬ ಗಾದೆಯು ಪ್ರಸಿದ್ಧವಾಗಿದೆ. ನಾವು ಎಂತಹ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತೇವೆಯೋ ಅಂತಹ ಫಲ ದೊರೆಯುತ್ತದೆ. ಅಂದರೆ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬರೂ ಮಾಡುವ ಕರ್ಮಕ್ಕೆ ಅವರ ಕರ್ಮಕ್ಕನುಸಾರವಾಗಿ ಫಲ ದೊರೆಯುತ್ತದೆ. ಭತ್ತ ಬಿತ್ತಿದರೆ, ಭತ್ತ ಬೆಳೆಯುತ್ತದೆ. ಬೇವಿನ ಬೀಜ ಬಿತ್ತಿದರೆ ಬೇವಿನ ಗಿಡ ಬೆಳೆಯುತ್ತದೆ. ಏನಾದರೂ ಕೆಟ್ಟ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿ ಅದರಿಂದ ಕೆಟ್ಟ ಫಲವನ್ನು ಅನುಭವಿಸುವಾಗ ಸಂಕಟಪಡುವುದಕ್ಕಿಂತ ಮಾಡುವ ಕೆಲಸವನ್ನು ಒಳ್ಳೆಯದಾಗಿ ಫಲವನ್ನು ಅನುಭವಿಸಬೇಕು ನಾವು ಮಾಡುವ ಒಳ್ಳೆಯ ಕಾರ್ಯಗಳು ನಮ್ಮ ಒಳ್ಳೆಯ ವ್ಯಕ್ತಿತ್ವವನ್ನು ತೋರಿಸುತ್ತವೆ.

ನಾವು ಮಾಡುವ ಕಾರ್ಯ ಸಮಾಜಕ್ಕೆ ಒಳ್ಳೆಯದಾಗಬೇಕು ಆದ್ದರಿಂದ ನಿರ್ಮಲ ಮನಸ್ಸಿನಿಂದ ಒಳ್ಳೆಯ ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ಮಾಡಿ ನಮ್ಮ ಜನ್ಮವನ್ನು ಸಾರ್ಥಕಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ನಾವು ಮಾಡುವ ಕೆಟ್ಟ ಕೆಲಸದಿಂದ ಕೆಟ್ಟ ಪರಿಣಾಮವನ್ನು ಅನುಭವಿಸ ಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ನಾವು ಮತ್ತೊಬ್ಬರಿಗೆ ಕೆಟ್ಟದ್ದು ಮಾಡಿದರೆ ಬೇರೆ ಯಾವ ರೀತಿಯಿಂದಲಾದರೂ, ನಮಗೆ ಕೆಟ್ಟದ್ದೇ ಆಗುತ್ತದೆ. ಯಾವಾಗಲೂ ಪರದ್ರೋಹ ಕೆಟ್ಟದ್ದೇ. ಆದ್ದರಿಂದ ಸದಾ ಒಳ್ಳೆಯ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಜೀವನವನ್ನು ಸಾಗಿಸಬೇಕು. ಒಳ್ಳೆಯ ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ಒಳ್ಳೆಯ ಯೋಚನೆಗಳನ್ನು ಮಾಡಿದರೆ ದೇವರು ಸಹ ಮೆಚ್ಚುತ್ತಾನೆ.

IX. ಕೆಳಗಿನ ವಾಕ್ಯ ಅಥವಾ ಹೇಳಿಕೆಗಳಿಗೆ ಸಂದರ್ಭ ಮತ್ತು ಸ್ವಾರಸ್ಯಗಳನ್ನು ಬರೆಯಿರಿ.

6 × 3 = 18

33. “ರಾಮನೇ ಧೈರ್ಯಗಡೆ ಸ್ಥೈರ್ಯಕಡೆಯಾರು?”

ಆಯ್ಕೆ:- ಈ ವಾಕ್ಯವನ್ನು ‘ಪು. ತಿ. ನರಸಿಂಹಾಚಾರ್’ ಅವರು ರಚಿಸಿರುವ ‘ಶಬರಿ’ ಗೀತನಾಟಕದಿಂದ ಆಯ್ದು ‘ಶಬರಿ’ ಎಂಬ ಗದ್ಯಪಾಠದಿಂದ ಆರಿಸಲಾಗಿದೆ.

ಸಂದರ್ಭ:- ಲಕ್ಷ್ಮಣನು ತನ್ನ ಅಣ್ಣನಾದ ಶ್ರೀರಾಮನಿಗೆ “ತಾಳಿಕೋ ಅಣ್ಣ ತಾಳಿಕೋ, ಸೂರ್ಯನೇ ಕಾಂತಿ ಕಳೆದುಕೊಂಡರೆ ಕಾಂತಿಯನ್ನು ನೀಡುವವರು ಯಾರು? ರಾಮನೇ ಧೈರ್ಯ ಕಳೆದುಕೊಂಡರೆ ಈ ಲೋಕಕ್ಕೆ ಸ್ಥೈರ್ಯ ನೀಡುವವರು ಯಾರು?” ಎಂದು ಸಂತೈಸುವ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಈ ಮೇಲಿನ ಮಾತು ಬಂದಿದೆ.

ಸ್ವಾರಸ್ಯ:- ತಾಳಿದವನು ಬಾಳಿಯಾನು ಎಂಬ ಗಾದೆಮಾತಿನಂತೆ ತನ್ನ ಅಣ್ಣನಿಗೆ ಸಾಂತ್ವನ ಹೇಳುತ್ತಿರುವುದು, ಸಹೋದರರ ಸಹಬಾಳ್ವೆಯ ಗುಣ ಈ ಮಾತಿನಲ್ಲಿ ಸ್ವಾರಸ್ಯ ಪೂರ್ಣವಾಗಿ ವರ್ಣಿಸಲಾಗಿದೆ. **ಜ್ಞಾನದೀಪ ನೋಟ್ಸ್ ಪುಟ ಸಂಖ್ಯೆ 6**

34. “ನಿಮ್ಮ ದೇಶದ ಗೌರವವನ್ನು ಕಾಯಿರಿ! ಇದು ದೊಡ್ಡದಾದ ರಾಷ್ಟ್ರ ”

ಆಯ್ಕೆ:- ಈ ವಾಕ್ಯವನ್ನು 'ಎ.ಕೃ.ಗೋಕಾಕ್' ಅವರು ರಚಿಸಿರುವ 'ಸಮುದ್ರದಾಚೆಯಿಂದ' ಎಂಬ ಪ್ರವಾಸ ಕಥನದಿಂದ ಆಯ್ದ 'ಲಂಡನ್ ನಗರ' ಎಂಬ ಪಾಠದಿಂದ ಆರಿಸಲಾಗಿದೆ.

ಸಂದರ್ಭ:- ಲೇಖಕರು ಲಂಡನ್ ನಗರದ ಬೀದಿಬೀದಿಯಲ್ಲಿ, ಮೂಲೆಮೂಲೆಯಲ್ಲಿ ನಿಲ್ಲಿಸಿದ ಇತಿಹಾಸ ಪ್ರಸಿದ್ಧ ಪುರುಷರ ಶಿಲಾಪ್ರತಿಮೆಗಳನ್ನು ನೋಡಿದಾಗ ತಮ್ಮ ದೇಶಕ್ಕಾಗಿ ಜೀವನವನ್ನು ಲೆಕ್ಕಿಸದೆ ದುಡಿದು ಕೈಯೆತ್ತಿ ನಿಂತ ಆ ಪ್ರತಿಮೆಗಳು "ನಿಮ್ಮ ದೇಶದ ಗೌರವವನ್ನು ಕಾಯಿರಿ! ಇದು ದೊಡ್ಡದಾದ ರಾಷ್ಟ್ರ" ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಿರುವಂತೆ ತೋರುತ್ತದೆ ಎಂದು ಹೇಳುವ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಈ ಮಾತು ಬಂದಿದೆ.

ಸ್ವಾರಸ್ಯ:- ಇಂಗ್ಲೆಂಡ್ ರಾಷ್ಟ್ರಕ್ಕಾಗಿ ದುಡಿದ ನಾಯಕರು ತಮ್ಮ ದೊಡ್ಡ ದೇಶದ ಗೌರವವನ್ನು ಹೆಮ್ಮೆ ಯಿಂದ ಕಾಪಾಡಲು ಹೇಳಿದಂತಿರುವುದನ್ನು ಲೇಖಕರು ಸ್ವಾರಸ್ಯಪೂರ್ಣ ಅಭಿವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಿದ್ದಾರೆ. **ಜ್ಞಾನದೀಪ ನೋಟ್ಸ್ ಪುಟ ಸಂಖ್ಯೆ 19**

35. "ಪೊನ್ನನೆಲ್ಲಮಂ ನೀನೆ ಕೊಂಡೆ"

ಆಯ್ಕೆ: ಈ ವಾಕ್ಯವನ್ನು 'ದುರ್ಗಸಿಂಹ ಕವಿ' ವಿರಚಿತ 'ಪಂಚತಂತ್ರ' ಎಂಬ ಕೃತಿಯಿಂದ ಆಯ್ದ 'ವೃಕ್ಷಸಾಕ್ಷಿ' ಎಂಬ ಪಾಠದಿಂದ ಆರಿಸಲಾಗಿದೆ.

ಸಂದರ್ಭ: ಈ ಮಾತನ್ನು ದುಷ್ಟಬುದ್ಧಿಯು ಧರ್ಮಬುದ್ಧಿಗೆ ಹೇಳಿದನು. ದುಷ್ಟಬುದ್ಧಿಯು ಧರ್ಮಬುದ್ಧಿಯನ್ನು ಮೋಸಗೊಳಿಸಿ ಹೋಗಿ ಹೂತಿಟ್ಟ ಹೊನ್ನನೆಲ್ಲವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಕುಳಿಯನ್ನು ಮೊದಲಿನಂತೆ ಮುಚ್ಚಿ, ಕೆಲವಾನು ದಿವಸಗಳನ್ನು ಬಿಟ್ಟು, ತಾನೇ ಧರ್ಮಬುದ್ಧಿಯಲ್ಲಿಗೆ ಬಂದು, ವ್ಯಯಕ್ಕೆ ಹೊನ್ನಿಲ್ಲ. ಇನ್ನು ಸ್ವಲ್ಪ ಹೊನ್ನನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳೋಣ ಬನ್ನಿರಿ ಎಂದು ಜೊತೆಗೂಡಿ ಕರೆದುಕೊಂಡು ಹೊನ್ನು ಹೂತಿಟ್ಟ ಸ್ಥಳಕ್ಕೆ ಹೋದನು. ಹೂತುಹಾಕಿದ ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ ಹೊನ್ನನ್ನು ಕಾಣದೆ, ಇನ್ನು ಮಾತನಾಡದೆ ಇದ್ದರೆ ಅಪವಾದವು ತನ್ನ ಮೇಲೆ ಬರುವುದೆಂದು, "ಪೊನ್ನನೆಲ್ಲಮಂ ನೀನೆ ಕೊಂಡೆ (ಹೊನ್ನನೆಲ್ಲವನ್ನು ನೀನೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗಿದ್ದೀಯಾ) ಎಂದು ದುಷ್ಟಬುದ್ಧಿಯು ಧರ್ಮಬುದ್ಧಿಯ ಮೇಲೆ ಹೊನ್ನು ಕದ್ದ ಆರೋಪವನ್ನು ಹೊರಿಸಿದ ಸಂದರ್ಭವಾಗಿದೆ.

ಸ್ವಾರಸ್ಯ : ತನ್ನ ಮೇಲೆ ಅಪವಾದ ಬರದಂತೆ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳುವ ಮತ್ತು ಇನ್ನೊಬ್ಬರ ಮೇಲೆ ಅಪವಾದವನ್ನು ಹೊರಿಸುವ ದುಷ್ಟಬುದ್ಧಿಯ ತಂತ್ರವನ್ನು ಕವಿ ಈ ವಾಕ್ಯದಲ್ಲಿ ಸ್ವಾರಸ್ಯಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಎತ್ತಿ ತೋರಿಸಿದ್ದಾನೆ.

ಜ್ಞಾನದೀಪ ನೋಟ್ಸ್ ಪುಟ ಸಂಖ್ಯೆ 77

36. "ಮಂಗಳ ಲೋಕದ ಅಂಗಳಕೇರಿ"

ಆಯ್ಕೆ:- ಈ ವಾಕ್ಯವನ್ನು ದ.ರಾ.ಬೇಂದ್ರೆ ವಿರಚಿತ 'ಗರಿ' ಕವನ ಸಂಕಲನದಿಂದ ಆಯ್ದ 'ಹಕ್ಕಿ ಹಾರುತ್ತಿದೆ ನೋಡಿದಿರಾ' ಎಂಬ ಪದ್ಯದಿಂದ ಆರಿಸಲಾಗಿದೆ.

ಸಂದರ್ಭ:- ಕಾಲದ ವೈಜ್ಞಾನಿಕ ಗತಿಯನ್ನು ಹೇಳುವ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ದ.ರಾ.ಬೇಂದ್ರೆ ಅವರು ಈ ವಾಕ್ಯವನ್ನು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಕಾಲಪಕ್ಷಿಯು ಬೆಳ್ಳಿಚುಕ್ಕೆ (ಶುಕ್ರಗ್ರಹ) ಎಂಬ ಹಳ್ಳಿಯ ಮೇರೆಯನ್ನು ದಾಟಿ, ಚಂದ್ರಲೋಕಕ್ಕೆ ಹಾರಿ ನೀರಿನ್ನು ಹೀರಿ ಹಾಗೆಯೇ ಮುಂದೆ ಹಾರಾಡುತ್ತ ಹಾರಾಡುತ್ತ ಮಂಗಳ ಲೋಕ(ಗ್ರಹ)ದ ಅಂಗಳಕ್ಕೆ ಏರಿ ಹೋಗುತ್ತಿದೆ ಎಂದು ವಿವರಿಸುವ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಈ ವಾಕ್ಯ ಬಂದಿದೆ.

ಸ್ವಾರಸ್ಯ :- ವೈಜ್ಞಾನಿಕವಾಗಿ ಭಾರತೀಯರು ಶುಕ್ರ, ಚಂದ್ರ, ಮಂಗಳನ ಅಂಗಳಕ್ಕೆ ಹೋಗಿ ಸಂಶೋಧನೆ ಮಾಡುವ ಗುರಿಯನ್ನು ಪರೋಕ್ಷವಾಗಿ ಅಭಿವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಿದ್ದಾರೆ.

ಜ್ಞಾನದೀಪ ನೋಟ್ಸ್ ಪುಟ ಸಂಖ್ಯೆ 95

37. ಬೆನ್ನೆಬೆನ್ನೆತ್ತಿ ತಿರಿತಿರ್ವಿ ಕಡಿದರೊ ಏನು ಉಳಿಯದ್ದಂಗೆ

ಆಯ್ಕೆ :- ಈ ವಾಕ್ಯವನ್ನು ಡಾ. ಬಿ. ಎಸ್. ಗದ್ದಗಿಮಠ ಅವರು ಸಂಪಾದಿಸಿರುವ 'ಕನ್ನಡ ಜನಪದ ಗೀತೆಗಳು' ಕೃತಿಯಿಂದ ಆಯ್ದ 'ಹಲಗಲಿ ಬೇಡರು' ಎಂಬ ಪದ್ಯದಿಂದ ಆರಿಸಲಾಗಿದೆ.

ಸಂದರ್ಭ:- ಕುಂಪಣಿ ಸರ್ಕಾರ ಹೊರಡಿಸಿದ್ದ ನಿಶ್ಚಸ್ತಿಕರಣದ ಆದೇಶವನ್ನು ವಿರೋಧಿಸಿ ತಮ್ಮಲ್ಲಿರುವ ಆಯುಧಗಳನ್ನು ಕೊಡಲು ಒಪ್ಪದೆ ದಂಗೆ ಎದ್ದ ಹಲಗಲಿಯ ಬೇಡರನ್ನು ಬಗ್ಗುಬಡಿಯಲು ಬ್ರಿಟಿಷ್ ದಂಡು ಹಲಗಲಿಗೆ ಬಂದಿತು. ಬ್ರಿಟಿಷ್ ದಂಡಿನ ಸಿಪಾಯಿಗಳು ಹಲಗಲಿಯ ಬೇಡರನ್ನು ಬೆನ್ನು ಬೆನ್ನು ಹತ್ತಿ ತಿರುತಿರವಿ ಹಾಕಿ ಕೊಂದರು. ಬೇಡರನ್ನು

ದಂಡಿನ ಮಧ್ಯೆ ಹಾಕಿಕೊಂಡು ಕರುಣೆ ಇಲ್ಲದೆ ಹಾಗೆ ಗುಂಡು ಹೊಡೆದು ಸಾಯಿಸಿದರು ಎಂದು ಲಾವಣಿಕಾರ ಹೇಳಿದ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಈ ಮಾತು ಬಂದಿದೆ.

ಸ್ವಾರಸ್ಯ:- ಹಲಗಲಿಯ ಬೇಡರ ಮೇಲೆ ಗುಂಡು ಹಾರಿಸಿ ಕೊಲ್ಲುವ ಬ್ರಿಟಿಷ್ ಸೈನಿಕರ ನಿಷ್ಠಕರುಣೆಯ ಭಾವ ಈ ಮಾತಿನಲ್ಲಿ ಸ್ವಾರಸ್ಯಪೂರ್ಣವಾಗಿ ವರ್ಣಿತವಾಗಿದೆ.

ಜ್ಞಾನದೀಪ ನೋಟ್ಸ್ ಪುಟ ಸಂಖ್ಯೆ 103

38. “ತನ್ನ ಮಾತೆಯಂ ಸರ್ವಜನಮುಂ ಬಂಜೆಯೆನ್ನದಿದಪುದೆ”

ಆಯ್ಕೆ:- ಈ ವಾಕ್ಯವನ್ನು ಕವಿ ಲಕ್ಷ್ಮೀಶ ವಿರಚಿತ ‘ ಜೈಮಿನಿ ಭಾರತ ’ ಎಂಬ ಕೃತಿಯಿಂದ ಆಯ್ದ ‘ವೀರಲವ’ ಎಂಬ ಪದ್ಯದಿಂದ ಆರಿಸಲಾಗಿದೆ.

ಸಂದರ್ಭ:- ಲವನು ಆಶ್ರಮಕ್ಕೆ ಬಂದ ಯಜ್ಞ ಕುದುರೆಯ ಹಣೆಯ ಮೇಲೆ ಮೆರೆವ ಪಟ್ಟದ ಬರೆಹವನ್ನು ಓದಿ, ಶ್ರೀರಾಮನೊಬ್ಬನೇ ವೀರನೇನು? ಇವನ ಅಹಂಕಾರವನ್ನು ಬಿಡಿಸದೆ ಇದ್ದರೆ ನನ್ನ ತಾಯಿಯನ್ನು ಎಲ್ಲಾ ಜನರೂ ಬಂಜೆ ಎನ್ನದೆ ಇರುವರೇ ಎಂದು ಹೇಳಿದ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಈ ಮಾತು ಬಂದಿದೆ.

ಸ್ವಾರಸ್ಯ:- ಲವನು ತನ್ನ ತಾಯಿ ವೀರಜನನಿ ಎಂಬ ಮಾತೃಪ್ರೇಮವನ್ನು ಮತ್ತು ತನ್ನ ವೀರತ್ವವನ್ನು ಪ್ರದರ್ಶಿಸುವುದು ಈ ಮಾತಿನಲ್ಲಿ ಸ್ವಾರಸ್ಯಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಅಭಿವ್ಯಕ್ತಗೊಂಡಿದೆ.

ಜ್ಞಾನದೀಪ ನೋಟ್ಸ್ ಪುಟ ಸಂಖ್ಯೆ 141

X. ಕೆಳಗಿನ ಪದ್ಯಭಾಗವನ್ನು ಪೂರ್ಣಗೊಳಿಸಿ ಬರೆಯಿರಿ.

1 × 4 = 4

39.

ಹಸುರಾಗಸ; ಹಸುರು ಮುಗಿಲು ಹಸುರು ಗದ್ದೆಯಾ ಬಯಲು ಹಸುರಿನ ಮಲೆ; ಹಸುರು ಕಣಿವೆ ಹಸುರು ಸಂಜೆಯೇ ಬಿಸಿಲಾ!	ಅಥವಾ	ಹೊಸ ಹೂವಿನ ಕಂಪು ಹಸುರು ಎಲರಿನ ತಂಪೂ ಹಸುರು! ಹಕ್ಕಿಯಕೊರಲಿಂಪು ಹಸುರು! ಹಸುರು ಹಸುರಿಳೆಯುಸಿರೂ!

ಜ್ಞಾನದೀಪ ನೋಟ್ಸ್ ಪುಟ ಸಂಖ್ಯೆ 126

XI. ಕೆಳಗಿನ ಪದ್ಯಭಾಗವನ್ನು ಓದಿ ಅರ್ಥಮಾಡಿಕೊಂಡು, ಅಡಕವಾಗಿರುವ ಮೌಲ್ಯವನ್ನಾಧರಿಸಿ ಸಾರಾಂಶವನ್ನು ಬರೆಯಿರಿ.

1 × 4 = 4

40. ಮರುಳು ಮಾಧವ ಮಹಿಯ ರಾಜ್ಯದ

ಸಿರಿಗೆ ಸೋಲುವನಲ್ಲ ಕೌಂತೇ

ಯರು ಸುಯೋಧನರನಗೆ ಬೆಸಕೈವಲ್ಲಿ ಮನವಿಲ್ಲ

ಹೊರದ ದಾತಾರಂಗಿ ಹಗೆವರ

ಶಿರವನರಿದೊಪ್ಪಿಸುವೆನೆಂಬೀ

ಭರದೊಳಿದೆನು ಕೌರವೇಂದ್ರನ ಕೊಂದೆ ನೀನೆಂದ

ಜ್ಞಾನದೀಪ ನೋಟ್ಸ್ ಪುಟ ಸಂಖ್ಯೆ 113

ಈ ಚರಣವನ್ನು ‘ಕುಮಾರವ್ಯಾಸ’ ಎಂದು ಪ್ರಸಿದ್ಧನಾದ ಗದುಗಿನ ನಾರಣಪ್ಪನು ರಚಿಸಿರುವ ‘ಕರ್ಣಾಟ ಭಾರತ ಕಥಾ ಮಂಜರಿ’ ಎಂಬ ಮಹಾಕಾವ್ಯದಿಂದ ಆಯ್ದ ‘ಕೌರವೇಂದ್ರನ ಕೊಂದೆ ನೀನು’ ಎಂಬ ಪದ್ಯಭಾಗದಿಂದ ಆರಿಸಲಾಗಿದೆ.

ಕರ್ಣನು ಕೃಷ್ಣನಿಗೆ “ನಾನು ರಾಜ್ಯದ ಸಿರಿಸಂಪತ್ತಿಗೆ ಸೋಲುವವನಲ್ಲ, ಪಾಂಡವರು, ಕೌರವರು ಸೇವೆಯನ್ನು ಮಾಡುವುದು ನನಗೆ ಇಷ್ಟವಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ನನ್ನನ್ನು ಕಾಪಾಡಿದ ಒಡೆಯನಾದ ದುರ್ಯೋಧನನಿಗೆ ಶತ್ರುಗಳ ಶಿರವನ್ನು ಕಡಿದು ತಂದು ಒಪ್ಪಿಸುವ ಆವೇಶದಲ್ಲಿ ಇದ್ದೆನು. ಆದರೆ ನೀನು ನನ್ನ ಜನ್ಮ ರಹಸ್ಯವನ್ನು ತಿಳಿಸಿ ದುರ್ಯೋಧನನ ಕೊಂದೆ” ಎಂದನು.

ಅಸಾಮಾನ್ಯನೂ ಶೌರ್ಯಕ್ಕೆ, ದಾನಕ್ಕೆ, ಉದಾತ್ತತೆಗೆ, ಕರುಣೆಗೆ ಹೆಸರಾಗಿದ್ದ ಕರ್ಣನಿಗೆ ವಿಧಿಯು ಎಂತಹ ಸಂಕಟ ವನ್ನು ಉಂಟು ಮಾಡಿತು ಹಾಗೂ ಅವನ ಸ್ವಾಮಿನಿಷ್ಠೆಯ ಮುಂದೆ ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣನ ಪ್ರಲೋಭನೆ ಹೇಗೆ ವ್ಯರ್ಥಗೊಂಡಿತು

ಎಂಬುದು ಈ ಪದ್ಯದ ಆಶಯವಾಗಿದೆ. 'ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ಗುರಿಸಾಧನೆಗೆ ವಿವಿಧ ಭಾವನಾತ್ಮಕ ತಡೆಗೋಡೆಗಳು ಉದಿಸಿ ದರೂ ಅದನ್ನು ಮೀರಿ ಸಾಗುವ ಭಲವನ್ನು ಹೊಂದಿರಬೇಕು' ಎಂಬ ಮೌಲ್ಯಯುತ ಸಂದೇಶವು ಈ ಪದ್ಯಭಾಗದಲ್ಲಿ ವ್ಯಕ್ತವಾಗಿದೆ.

XII. ಕೆಳಗಿನ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಎಂಟು ಅಥವಾ ಹತ್ತು ವಾಕ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಉತ್ತರ ಬರೆಯಿರಿ.

2 × 4 = 8

41. ನಾಲ್ವಡಿ ಕೃಷ್ಣರಾಜ ಒಡೆಯರ್ ಕಾಲದಲ್ಲಿದ್ದ ಕಾರ್ಯ ನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತಿದ್ದ 'ಪ್ರಜಾಪ್ರತಿನಿಧಿ ಸಭೆ' ಹಾಗೂ ನ್ಯಾಯ ವಿಧಾಯಕ ಸಭೆ ಕುರಿತು ಬರೆಯಿರಿ. **ಜ್ಞಾನದೀಪ ನೋಟ್ಸ್ ಪುಟ ಸಂಖ್ಯೆ 39**

ಉತ್ತರ:

'ಪ್ರಜಾಪ್ರತಿನಿಧಿ ಸಭೆ'

ನಾಲ್ವಡಿ ಕೃಷ್ಣರಾಜ ಒಡೆಯರು 1923ರಲ್ಲಿ ಹೊಸ ಕಾನೂನೊಂದನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ತಂದು ಪ್ರಜಾಪ್ರತಿನಿಧಿ ಸಭೆಯನ್ನು ಶಾಸನಬದ್ಧ ಸಂಸ್ಥೆಯನ್ನಾಗಿ ಮಾರ್ಪಡಿಸಿದರು. ಪ್ರಜಾಪ್ರತಿನಿಧಿ ಸಭೆಯು ವರ್ಷಕ್ಕೆ ಎರಡು ಬಾರಿ ಅಂದರೆ

1. ಜೂನ್ - ಮಹಾರಾಜರ ವರ್ಧಂತಿ,

2. ಅಕ್ಟೋಬರ್ - ದಸರಾ ಮಹೋತ್ಸವದಂದು ಸಮಾವೇಶಗೊಂಡು ಕಲಾಪಗಳನ್ನು ನಡೆಸುತ್ತಿತ್ತು. ಅಲ್ಲಿ ವಾರ್ಷಿಕ ಆಯವ್ಯಯ ಪರಿಶೀಲನೆ, ಪ್ರಶೋತ್ತರಗಳು, ಠರಾವುಗಳನ್ನು ಮಂಡಿಸುವುದು ಮುಂತಾದ ಸಂಸದೀಯ ಮಾದರಿಯ ನಡವಳಿಕೆಗಳು ನಡೆಯುತ್ತಿದ್ದವು.

ನ್ಯಾಯ ವಿಧಾಯಕ ಸಭೆ

ನಾಲ್ವಡಿ ಕೃಷ್ಣರಾಜ ಒಡೆಯರು 1907 ರಲ್ಲಿ ನ್ಯಾಯ ವಿಧಾಯಕ ಸಭೆಯನ್ನೂ ಸ್ಥಾಪಿಸಿದರು. ಇದು ಮೇಲ್ಮನೆಯ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತಿದ್ದು, ಜೂನ್ ಮತ್ತು ಡಿಸೆಂಬರ್ ತಿಂಗಳುಗಳಲ್ಲಿ ಬೆಂಗಳೂರಿನಲ್ಲಿ ಸಮಾವೇಶಗೊಳ್ಳುತ್ತಿತ್ತು. ಪ್ರಜಾಪ್ರತಿನಿಧಿ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಮಂಡಿಸಿದ ಎಲ್ಲ ವಿಷಯಗಳನ್ನೂ ಸಹ ವಿರ್ಮಶಿಸುವ ಅಧಿಕಾರ ಆ ಸಭೆಗೆ ಇದ್ದಿತು. ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಯಾವುದೇ ಕಾನೂನನ್ನು ಜಾರಿಗೊಳಿಸಲು ಆ ಸಭೆಯ ಅನುಮತಿ ಅಗತ್ಯವಾಗಿತ್ತು. ಆ ಸಭೆಗೆ ಸರ್ಕಾರದ ಖರ್ಚುಗಳನ್ನು ಕಡಿಮೆ ಮಾಡುವ ಅಧಿಕಾರ ಸಹ ಇದ್ದಿತು.

ಅಥವಾ.

ಶಿಕ್ಷಣ ಕ್ಷೇತ್ರಕ್ಕೆ ವಿಶ್ವೇಶ್ವರಯ್ಯ ಅವರು ಸಲ್ಲಿಸಿದ ಕೊಡುಗೆಯನ್ನು ತಿಳಿಸಿ.

ಜ್ಞಾನದೀಪ ನೋಟ್ಸ್ ಪುಟ ಸಂಖ್ಯೆ 40

ಉತ್ತರ: ವಿಶ್ವೇಶ್ವರಯ್ಯ ಅವರು ಆಧುನಿಕ ಶಿಕ್ಷಣವೇ ಎಲ್ಲ ಸಮಸ್ಯೆಗಳಿಗೂ ಪರಮೋಚ್ಚ ಪರಿಹಾರ. ಶಿಕ್ಷಣವು ಸಂಜೀವಿನಿ ಎಂಬುದನ್ನು ಅರಿತು "ಶಿಕ್ಷಣಕ್ಕಾಗಿ ಶಿಕ್ಷಣವಿರಬೇಕು. ಅದು ಕೆಲವೇ ಜನರ ಸೊತ್ತಾಗದೆ ಪ್ರಗತಿಪರ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲರ ಆಜ್ಞೆಯಿದ್ದ ಹಕ್ಕಾಗಬೇಕು" ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಅವರು ಶಿಕ್ಷಣದ ವಿವಿಧ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ರೂಪಿಸಿದರು. 1913 ರಲ್ಲಿ ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಶಿಕ್ಷಣ ನಿಬಂಧನೆಯನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ತಂದರು. ಪ್ರೌಢಶಿಕ್ಷಣ ಶಾಲೆಗಳು ಮದ್ರಾಸ್ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯದ ನಿಯಂತ್ರಣಕ್ಕೆ ಒಳಪಟ್ಟಿದ್ದವು. ಇದನ್ನು ಬದಲಿಸಿ ಮೈಸೂರು ಸಂಸ್ಥಾನವೇ ಪ್ರತ್ಯೇಕವಾದ ಪ್ರೌಢಶಿಕ್ಷಣದ ಅಂತಿಮ ಪರೀಕ್ಷೆ ನಡೆಸುವ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಆರ್ಥಿಕ ಪರಿಷತ್ತಿನ ಮೂಲಕ ರೂಪುಗೊಳಿಸಿದರು. ಮೈಸೂರು ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯದ ಸ್ಥಾಪನೆ ಇವರ ಕಾಲದಲ್ಲಾಯಿತು. ತಾಂತ್ರಿಕ ಮತ್ತು ವೃತ್ತಿಪರ ಶಿಕ್ಷಣಕ್ಕೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಆದ್ಯತೆ ನೀಡಿದರು. ಇದಕ್ಕಾಗಿಯೇ ಬೆಂಗಳೂರಿನಲ್ಲಿ ಮೆಕಾನಿಕಲ್ ಎಂಜಿನಿಯರಿಂಗ್ ಕಾಲೇಜು, ಮೈಸೂರಿನಲ್ಲಿ ಚಾಮರಾಜೇಂದ್ರ ತಾಂತ್ರಿಕ ಸಂಸ್ಥೆಗಳನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿದರು. ಕನ್ನಡ ಭಾಷೆ ಮತ್ತು ಸಾಹಿತ್ಯಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಸಾರ್ವಜನಿಕರಲ್ಲಿ ಉಂಟಾಗಿದ್ದ ಆಸಕ್ತಿಯನ್ನು ಮನಗಂಡು 'ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಪರಿಷತ್ತನ್ನು' ಸ್ಥಾಪಿಸಿದ್ದು ಇವರ ಕಾಲದ ಮತ್ತೊಂದು ಮಹತ್ವದ ಸಾಧನೆಯಾಗಿದೆ.

42. ದ್ರೋಣನು ತನಗೆ ಬಡತನ ಉಂಟಾಗಲು ಅಶ್ವತ್ಥಾಮನನ್ನೂ ಜೊತೆಯಲ್ಲಿ ಕರೆದುಕೊಂಡು ದೇಶದೇಶಗಳನ್ನೆಲ್ಲ ಅಲೆದಾಡಿ ಪರಶುರಾಮನ ಬಳಿಗೆ ಬಂದನು, ಆಗ ನಾರುಮಡಿಯಿಂದ ಸುತ್ತುವರಿದ ನಡುವುಳ್ಳವನಾಗಿದ್ದ, ಜಟಾ ಸಮೂಹದಿಂದ ಕೂಡಿದವನೂ ಆಗಿದ್ದ, ತಪೋವನಕ್ಕೆ ಹೊರಟಾಗ ಪರಶುರಾಮನು, ದ್ರವ್ಯಾರ್ಥಿಯಾಗಿ ಬಂದ

ದ್ರೋಣನಿಗೆ ಪರಶುರಾಮರು ದ್ರೋಣನನ್ನು ಕಂಡು ಪರಶುರಾಮನು ಒಡವೆಗಳನ್ನೆಲ್ಲ ಬೇಡಿದವರಿಗೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದನು. ಭೂಮಂಡಲವನ್ನು ಗುರುಗಳಿಗೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದನು. ಅವನಲ್ಲಿ ಒಂದಡಕೆಯೂ ಇರಲಿಲ್ಲ. ಕನಕಪಾತ್ರೆಯಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲದಿರುವುದರಿಂದ ಮಣ್ಣಿನ ಪಾತ್ರೆಯಲ್ಲಿ ಅರ್ಘ್ಯವನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ಪೂಜಿಸಿದನು.

ದ್ರೋಣನಿಗೆ ವಿದ್ಯೆಯೇ ಧನವಾಗಿತ್ತು. ವಾರುಣ, ವಾಯವ್ಯ, ಆಗ್ನೇಯ, ಐಂದ್ರಿಯಾ ಮೊದಲಾದ ಪ್ರಧಾನವಾದ ದಿವ್ಯಾಸ್ತ್ರಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ಸತ್ಕರಿಸಿದರು.

ಜ್ಞಾನದೀಪ ನೋಟ್ಸ್ ಪುಟ ಸಂಖ್ಯೆ 149

ಅಥವಾ

ದ್ರೋಣನೂ ದ್ರುಪದನ ವಿರುದ್ಧ ಶಪಥ ಮಾಡಲು ಕಾರಣವಾದ ಅಂಶಗಳನ್ನು ವಿವರಿಸಿ? ಜ್ಞಾನದೀಪ ನೋಟ್ಸ್ ಪುಟ ಸಂಖ್ಯೆ 150

ಉತ್ತರ: ತನ್ನ ಒಡನಾಡಿಯೂ ಗೆಲೆಯನೂ ಆದ ದ್ರುಪದನು ಭ್ರಾತೃವತಿಯಲ್ಲಿ ರಾಜ್ಯಭಾರ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾನೆ ಎಂದು ಕೇಳಿ, ದ್ರೋಣನು ಆ ಪಟ್ಟಣಕ್ಕೆ ಬಂದು ದ್ರುಪದನ ಅರಮನೆಯ ಬಾಗಿಲಿನಲ್ಲಿ ನಿಂತು, ದ್ವಾರಪಾಲಕನನ್ನು ಕರೆದು “ನಿಮ್ಮ ಗೆಲೆಯನಾದ ದ್ರೋಣ ಎಂಬ ಬ್ರಾಹ್ಮಣನು ಬಂದಿದ್ದಾನೆ ಎಂದು ನಿಮ್ಮ ರಾಜನಿಗೆ ತಿಳಿಯಪಡಿಸು” ಎಂದು ಹೇಳಲು ಆ ದ್ವಾರಪಾಲಕನು ಆ ರೀತಿಯಲ್ಲಿಯೇ ಬಂದು ರಾಜನಿಗೆ ತಿಳಿಸಿದನು. ಅವನು ನನಗೆ ಹೇಗೆ ಗೆಲೆಯನು? ಅಂತಹವನನ್ನು ನಾನು ತಿಳಿಯೆನು. ಅವನನ್ನು ಹೊರಗೆ ನೂಕು” ಎಂದು ಸಭಾಮಧ್ಯದಲ್ಲಿ ಕೆಟ್ಟದಾಗಿ ಮಾತನಾಡಿದನು.

ಆಗ ದ್ರೋಣನು ಒತ್ತಂಬರದಿಂದ ಅರಮನೆ ಪ್ರವೇಶಿಸಿ ದ್ರುಪದನನ್ನು ಕುರಿತು “ಅಣ್ಣಾ, ನೀವೂ ನಾವೂ ಜೊತೆಯಲ್ಲಿ ಓದಿದಿವೆಂಬುದನ್ನು ತಿಳಿದಿಲ್ಲವೇ?” ಎಂದಾಗ ದ್ರುಪದನು “ನಿನ್ನನ್ನು ನಾನು ತಿಳಿಯೆನು. ಎನ್ನನ್ನು ನೀನು ಅದೆಲ್ಲಿ ಕಂಡಿದ್ದೀಯೋ? ರಾಜನಿಗೂ ಬ್ರಾಹ್ಮಣವಂಶದವನಿಗೂ ಯಾವ ವಿಧವಾದ ಗೆಲೆತನ? ಹೀಗೆ ಮನುಷ್ಯರಾದವರು ನಾಚಿಕೆಯಿಲ್ಲವರಾಗುತ್ತಾರೆಯೇ?” ಎಂಬ ಮಾತುಗಳಿಂದ ದ್ರೋಣನಿಗೆ ದ್ರುಪದನು ಮರ್ಮಭೇದಕವಾಗುವಂತೆ ತೀವ್ರವಾದ ನಾಚಿಕೆಗೆ ಈಡಾಗುವಂತೆ ಮಾಡಿದನು. ಆಗ ದ್ರೋಣನು “ಐಶ್ವರ್ಯ ಬರಲು ಮದ್ಯಪಾನ ಮಾಡಿದವರಂತೆ ಮಾತುಗಳು ತೊದಲುವುದು; ಮುಖದಲ್ಲಿ ವಕ್ರಚೇಷ್ಟೆಯುಂಟಾಗುವುದು; ಮಾತುಗಳು ನಾಚಿಕೆಯಿಲ್ಲದಾಗುವುವು; ಭಾಂಧವ್ಯವನ್ನು ಮರೆಯುವಂತೆ ಮಾಡುವುದು; ಆದುದರಿಂದ ಸಂದೇಹ ಪಡದೆ ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಐಶ್ವರ್ಯವು (ಲಕ್ಷ್ಮಿಯು) ಕಳೆನೋಡನೆ (ಹೆಂಡದೊಡನೆ) ಹುಟ್ಟಿತು ಎಂಬುದನ್ನು ಈಗ ತಿಳಿದೆನು” ಎಂದು ಹೇಳಿದನು. ಮುಂದವರೆದು ದ್ರೋಣನು ದ್ರುಪದನನ್ನು ಕುರಿತು “ಎಲೈ ದುಷ್ಟನೇ, ‘ನೋಣಕ್ಕೆ ಕಸದ ತಿಪ್ಪೆಯೇ ಶ್ರೇಷ್ಠ ವಾದುದು’ ಎಂಬಂತೆ ನಿನ್ನ ಪರಾಕ್ರಮ ನನ್ನವರೆಗೂ ಉಂಟೇ? ಜೊತೆಯಲ್ಲಿ ಓದಿದಿವು ಎಂಬ ಉತ್ಸಾಹಕ್ಕೆ ನಿನ್ನನ್ನು ಎನಗೆ ಕೊಲ್ಲಲಾಗದು. ಈ ಸಭಾವಲಯದಲ್ಲಿ ನನ್ನನ್ನು ಹಿಂಯ್ಯಾಳಿಸಿದ ನಿನ್ನನ್ನು ಅನಾಯಾಸವಾಗಿ ನನ್ನ ಶಿಷ್ಯರಿಂದ ನೀನು ಗಾಬರಿ ಪಡುವಂತೆ ಕಟ್ಟಿಸದೆ ಬಿಟ್ಟರೆ ಸುಮ್ಮನೆ ಮೀಸೆ ಹೊತ್ತಿರುವುದು ವ್ಯರ್ಥವಲ್ಲವೇ?” ಎಂದು ಪ್ರತಿಜ್ಞೆಯನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಾನೆ.

XIII. ಕೆಳಗಿನ ಗದ್ಯಭಾಗವನ್ನು ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಓದಿಕೊಂಡು, ಕೊಟ್ಟಿರುವ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಉತ್ತರ ಬರೆಯಿರಿ. $1 \times 4 = 4 (2 + 2)$

43(ಅ) ತಿಪ್ಪೇನಹಳ್ಳಿ ಪಾಠಶಾಲೆಯ ನೋಟೀಸ್ ಬೋರ್ಡಿನ ಮೇಲೆ ಏನೆಂದು ಬರೆಯಲಾಗಿತ್ತು?

ಉತ್ತರ: ತಿಪ್ಪೇನಹಳ್ಳಿ ಪಾಠಶಾಲೆಯ ನೋಟೀಸ್ ಬೋರ್ಡಿನ ಮೇಲೆ

1. ಮಕ್ಕಳು ಸರಿಯಾದ ಹೊತ್ತಿಗೆ ಬರಬೇಕು.
2. ಪಾಠಶಾಲೆಯಲ್ಲಿ ಗ್ರಾಮಸ್ಥರು ಒಳಕ್ಕೆ ಬರಕೂಡದು.
3. ದಾಖಲೆಯಿಲ್ಲದ ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಒಳಕ್ಕೆ ಸೇರಿಸುವುದಿಲ್ಲ.
4. ಸ್ಕೂಲಿನ ಒಪ್ಪಾರದಲ್ಲಿ ಗ್ರಾಮಸ್ಥರು ಕುಳಿತು ಗಲಾಟೆ ಮಾಡಕೂಡದು ಎಂದು ಬರೆಯಲಾಗಿತ್ತು.

43(ಬಿ) ರಂಗಣ್ಣ ತಿಪ್ಪೇನಹಳ್ಳಿಯ ಶಾಲೆಗೆ ಭೇಟಿ ನೀಡಲು ಕಾರಣವೇನು?

ಉತ್ತರ : ತಿಪ್ಪೇನಹಳ್ಳಿಯ ಮೇಷ್ಟ್ರು ನಿಜವಾಗಿಯೂ ರೂಲ್ನಿಗೆ ವಿರುದ್ಧವಾಗಿ ನಡೆಯುತ್ತಿದ್ದಾನೆಯೇ? ಇನ್ನೂ ಇತರರೂ ಯಾರೂ ಹಾಗೆ ದಾಖಲೆಯಿಲ್ಲದ ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಸೇರಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ? ನೋಡೋಣ ಎಂದು ಆಲೋಚಿಸುತ್ತ ಸುಮಾರು 9 ಗಂಟೆಗೆ ರಂಗಣ್ಣ ತಿಪ್ಪೇನಹಳ್ಳಿಯ ಶಾಲೆಗೆ ಭೇಟಿ ನೀಡಲು ಬಂದ.

XIV. ಕೆಳಗಿನ ಯಾವುದಾದರೂ ಒಂದಕ್ಕೆ ಕೊಟ್ಟಿರುವ ಮಾಹಿತಿಯನ್ನು ಆಧರಿಸಿ ಪತ್ರ ಬರೆಯಿರಿ.

1 × 5 = 5

44. ನಿಮ್ಮನ್ನು ಹಾಸನದ ವಿಜಯನಗರ ನಿವಾಸಿ 'ವಸಂತಕುಮಾರ್' ಎಂದು ಭಾವಿಸಿಕೊಂಡು ನಿಮ್ಮ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಉಂಟಾದ ಪ್ರವಾಹ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ವಿವರಿಸಿ, ಪರಿಹಾರ ಕಾರ್ಯ ಕೈಗೊಳ್ಳುವಂತೆ ಕೋರಿ ಜಿಲ್ಲಾಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ಮನವಿ ಪತ್ರ ಬರೆಯಿರಿ.

ಇವರಿಂದ,

ವಸಂತಕುಮಾರ್
ವಿಜಯನಗರ,
ಹಾಸನ

31 ಮಾರ್ಚ್ 2023

ಹಾಸನ

ಇವರಿಗೆ,

ಮಾನ್ಯ ಜಿಲ್ಲಾಧಿಕಾರಿಗಳು
ಹಾಸನ ಜಿಲ್ಲೆ

ಮಾನ್ಯರೇ,

ವಿಷಯ: ನಮ್ಮ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಉಂಟಾದ ಪ್ರವಾಹ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಗೆ ಪರಿಹಾರ ಕಾರ್ಯ ಕೈಗೊಳ್ಳುವಂತೆ ಕೋರಿ

ಈ ಮೇಲ್ಕಂಡ ವಿಷಯಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ತಮ್ಮಲ್ಲಿ ವಿನಂತಿಸುವುದೆನೆಂದರೆ ನಾವು ವಾಸಿಸುವ ನಮ್ಮ ಪ್ರದೇಶವಾದ ವಿಜಯನಗರ ಬಡಾವಣೆಯಲ್ಲಿ ಕಳೆದ 3 ದಿನಗಳಿಂದ ಸುರಿದ ವಿಪರೀತ ಮಳೆಗೆ ಅಪಾರ ಆಸ್ತಿ ನಷ್ಟವಾಗಿದ್ದು, ಆದ್ದರಿಂದ ಜನರಿಗೆ ಮೂಲಭೂತ ಸೌಲಭ್ಯಗಳನ್ನು ಜೊತೆಗೆ ಸರ್ಕಾರದಿಂದ ಸಿಗುವ ಸಕಲ ಸೌಲಭ್ಯಗಳನ್ನು ಆದಷ್ಟು ಬೇಗನೆ ನೀವು ಒದಗಿಸಿ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ತಮ್ಮಲ್ಲಿ ಈ ಮೂಲಕ ವಿನಂತಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಧನ್ಯವಾದಗಳೊಂದಿಗೆ

ತಮ್ಮ ವಿಶ್ವಾಸಿ

ವಸಂತಕುಮಾರ್

ಹೊರವಿಳಾಸ

ಇವರಿಂದ, ವಸಂತಕುಮಾರ್ ವಿಜಯನಗರ, ಹಾಸನ	ಇವರಿಗೆ, ಮಾನ್ಯ ಜಿಲ್ಲಾಧಿಕಾರಿಗಳು ಹಾಸನ ಜಿಲ್ಲೆ

ಜ್ಞಾನದೀಪ ನೋಟ್ಸ್ ಪುಟ ಸಂಖ್ಯೆ 281

XV. ಕೆಳಗಿನ ಯಾವುದಾದರೂ ಒಂದು ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಹದಿನೈದು ವಾಕ್ಯಗಳಿಗೆ ಕಡಿಮೆಯಿಲ್ಲದಂತೆ ಪ್ರಬಂಧ ಬರೆಯಿರಿ.

45. ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಭಾವೈಕ್ಯತೆ

1 × 5 = 5

ಪೀಠಿಕೆ:

ಜನರು ವಾಸಮಾಡುತ್ತಿರುವ ಒಂದು ನಿರ್ದಿಷ್ಟವಾದ ಭೌಗೋಳಿಕ ಪ್ರದೇಶವನ್ನು ದೇಶ ಎಂದು ಕರೆಯಬಹುದು. ಎಲ್ಲ ಜನರು ತಾವೆಲ್ಲ ಒಂದೇ ಎಂಬ ಭಾವನೆಗಳನ್ನು ಹೊಂದುವುದು ಐಕ್ಯತೆ. ಅದೇ ರೀತಿ ದೇಶದಲ್ಲಿ ವಾಸಿಸುತ್ತಿರುವ ಜನರೆಲ್ಲರು ತಮ್ಮ ಧರ್ಮ, ಜಾತಿ, ಕುಲ, ಭಾಷೆಗಳನ್ನು ಬದಿಗೊತ್ತಿ ಒಂದೇ ಕುಟುಂಬದ ಸದಸ್ಯರಂತೆ ವಾಸಮಾಡುವುದನ್ನು ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಭಾವೈಕ್ಯತೆ ಎಂದು ಕರೆಯಬಹುದು. ಭಾರತದಂತಹ ವೈವಿಧ್ಯತೆಗಳಿಂದ ಕೂಡಿರುವ ರಾಷ್ಟ್ರದಲ್ಲಿ ಏಕತೆಯನ್ನು ಸಾಧಿಸುವುದು ಬಹಳ ಮುಖ್ಯವೆನಿಸುತ್ತದೆ.

ವಿಷಯ ನಿರೂಪಣೆ:

“ಜನನಿ ಜನ್ಮಭೂಮಿಶ್ಚ ಸ್ವರ್ಗಾದಪಿ ಗರಿಯಸಿ” ಎಂಬ ಮಾತಿನಂತೆ “ಹೆತ್ತತಾಯಿ ಹೊತ್ತಭೂಮಿಯು ಸ್ವರ್ಗವಿದ್ದಂತೆ”. ಇಂತಹ ಹೊತ್ತ ಭೂಮಿಯಲ್ಲಿ ವಾಸಿಸುವ ನಾವೆಲ್ಲರೂ ಒಂದೇ ತಾಯಿಯ ಮಕ್ಕಳಂತೆ ಇದ್ದೇವೆ. ರಾಷ್ಟ್ರದ ಐಕ್ಯತೆಗೆ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಭಾವನೆಯೂ ಅಗತ್ಯವಾದದು. ಭಾರತ ಸರ್ವಧರ್ಮಗಳ ನೆಲೆಬೀಡು. ಇಲ್ಲಿ ವಿವಿಧ ಜಾತಿ, ಮತ, ಪಂಥ, ಭಾಷೆ, ಸಂಸ್ಕೃತಿಯ ಜನರು ಇದ್ದಾರೆ. ಇಂತಹ ವೈವಿಧ್ಯತೆಯಿಂದ ಕೂಡಿರುವ ಜನರಲ್ಲಿ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಭಾವೈಕ್ಯತೆಯನ್ನು ಮೂಡಿಸುವಲ್ಲಿ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಹಬ್ಬಗಳು, ರಾಷ್ಟ್ರಧ್ವಜ, ರಾಷ್ಟ್ರಲಾಂಛನ, ರಾಷ್ಟ್ರಗೀತೆಗಳು ಪ್ರಮುಖ ಪಾತ್ರವನ್ನು ವಹಿಸುತ್ತವೆ, ಭಾರತದ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ಪ್ರಜೆಯು ತನ್ನ ಸಂಕೀರ್ಣತೆಯನ್ನು ತೋರಿದು ಆಚರಿಸುವ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ದಿನಾಚರಣೆ, ಗಣರಾಜ್ಯೋತ್ಸವ, ಗಾಂಧಿ ಜಯಂತಿಗಳನ್ನು ಸಾಮೂಹಿಕವಾಗಿ ಆಚರಿಸಿದಾಗ ಐಕ್ಯತೆಯನ್ನು ಸಾಧಿಸಬಹುದು. ರಾಷ್ಟ್ರಗೀತೆ, ರಾಷ್ಟ್ರಧ್ವಜಕ್ಕೆ ಗೌರವವನ್ನು ನೀಡುವುದು, ರಾಷ್ಟ್ರನಾಯಕರ ಉತ್ತಮ ಆದರ್ಶಗಳನ್ನು ಬೆಳೆಸಿಕೊಳ್ಳುವುದು, ರಾಷ್ಟ್ರಕ್ಕೆ ಧಕ್ಕೆಯುಂಟಾದಾಗ ದೇಶದ ಎಲ್ಲ ಪ್ರಜೆಗಳು ಪರಸ್ಪರ ಸಹಾಯ ಸಹಕಾರದಿಂದ ನಡೆದುಕೊಂಡರೆ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಭಾವೈಕ್ಯತೆಯನ್ನು ಸಾರಬಹುದಾಗಿದೆ. ಅಲ್ಲದೆ ರಾಷ್ಟ್ರಮಟ್ಟದ ಸಾಹಿತ್ಯಿಕ ಮತ್ತು ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳು ಕೂಡ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಭಾವೈಕ್ಯತೆಯನ್ನು ತರಬಲ್ಲವು.

ಉಪಸಂಹಾರ : ಎಲ್ಲರೂ ಎಲ್ಲರಿಗಾಗಿ ಎಂಬ ಮಂತ್ರದಿಂದ, ಕಣ್ಣು ಬೇರೆಯಾದರೂ ನೋಟ ಒಂದೇ, ಭಾಷೆ ಬೇರೆಯಾದರೂ ಭಾವ ಒಂದೇ ಜಾತಿ, ಕುಲ, ಮತ, ಧರ್ಮ ಬೇರೆ ಬೇರೆಯಾದರೂ ಬಾಳುವ ದೇಶ ಒಂದೆಯಾಗಿದೆ ಎಂದ ಮೇಲೆ ನಾವೆಲ್ಲಾ ಒಂದೆ ತೊಟ್ಟಿಲಲ್ಲಿ ಬೆಳೆವ ಜನರು ನಾವು ಭಾರತೀಯರು ಐಕ್ಯತೆಯ ಮಂತ್ರ ಪಠಿಸುವವರಾಗಬೇಕೆಂಬುದು ನಮ್ಮ ನಿಮ್ಮೆಲ್ಲರ ಆಶಯವಾಗಬೇಕಿದೆ. **ಜ್ಞಾನದೀಪ ನೋಟ್ಸ್ ಪುಟ ಸಂಖ್ಯೆ 262-263**

ಅಥವಾ

ಸಾಮಾಜಿಕ ಜಾಲತಾಣಗಳ ಮಹತ್ವ

ಜ್ಞಾನದೀಪ ನೋಟ್ಸ್ ಪುಟ ಸಂಖ್ಯೆ 276-277

ಪೀಠಿಕೆ:

ಆಧುನಿಕ ಯುಗದಲ್ಲಿ ಸಾಮಾಜಿಕ ಜಾಲತಾಣಗಳ ಬಳಕೆ ಅತಿಯಾಗಿದೆ. ಅದರ ಬಳಕೆಯಿಂದ ಉಪಯೋಗ ಮತ್ತು ದುರುಪಯೋಗಗಳು ಕೂಡ ಇವೆ. ಹಾನಿಗಳಿದ್ದರೂ ಔಚಿತ್ಯಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಬಳಸಿಕೊಳ್ಳುವಲ್ಲಿ ಇವುಗಳ ಮಹತ್ವ ಅಡಗಿದೆ.

ವಿಷಯ ನಿರೂಪಣೆ :

ವಾಟ್ಸಾಪ್, ಟ್ವಿಟರ್, ಫೇಸ್ ಬುಕ್, ಹೈಕ್, ಟೆಲಿಗ್ರಾಮ್, ಯೂಟೂಬ್, ಇಮೇಲ್, ಬ್ಲಾಗರ್, ವೆಬ್ ಸೈಟ್ ಗಳಂತಹ ಸಾಮಾಜಿಕ ಸಂಪರ್ಕದ ಜಾಲತಾಣಗಳು ಬಳಕೆಯಾಗುತ್ತಿವೆ. ಸಾಮಾಜಿಕ ಜಾಲತಾಣಗಳು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಹಲವಾರು ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಕಲಿಸುತ್ತವೆ. ಹಲವಾರು ವಿಷಯಗಳ ಅನುಭವವಾಗುತ್ತದೆ. ಮಾಹಿತಿಗಳನ್ನು ಹಂಚಿಕೊಳ್ಳಲು ಮತ್ತು ಪಡೆದುಕೊಳ್ಳಲು ಸಹಾಯಕವಾಗಿವೆ. ಗೂಗಲ್‌ನಂತಹ ವೆಬ್‌ಸೈಟ್ ಗಳಲ್ಲಿ ಸಾಕಷ್ಟು ಜ್ಞಾನಪೂರಕ ಮಾಹಿತಿಗಳು ಇವೆ. ಅವುಗಳನ್ನು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳ ಬಳಸಿಕೊಂಡು ಜ್ಞಾನ ವಿಕಾಸ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬಹುದು. ಕಲೆ, ಸಾಹಿತ್ಯ, ಸಂಗೀತ, ಇತಿಹಾಸ ಇತ್ಯಾದಿ ವಿಷಯಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಮಾಹಿತಿಗಳು ಲಭ್ಯವಿರುತ್ತವೆ.

ಇಂದಿನ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳ ಬೆರಳ ತುದಿಯಲ್ಲಿ ಇಡಿ ಜಗತ್ತೆ ಹುದುಗಿರುತ್ತದೆ. ಸುಮಾರು ಪ್ರತಿಸೆಕೆಂಡ್ 50 ರಷ್ಟು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ಪ್ರಾಯೋಜಿತ ಕಾರ್ಯಗಳಿಗೆ ಮತ್ತು ಅಧ್ಯಯನಕ್ಕಾಗಿ ಜಾಲತಾಣಗಳನ್ನು ಜಾಲಾಡುತ್ತಾರೆ. ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ಪ್ರಚಲಿತ ವಿದ್ಯಮಾನಗಳನ್ನು ಅರಿಯುವಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಹೊಸ ಮಾಹಿತಿಯನ್ನು ಪಡೆಯುವಲ್ಲಿ ಜಾಲತಾಣಗಳಿಂದ ತುಂಬಾ ಅನುಕೂಲವಿದೆ. ಅಗತ್ಯವೆನಿಸಿದ ಚಿತ್ರಗಳು, ವೀಡಿಯೋಗಳು, ಸಾಹಿತ್ಯಗಳನ್ನು ಬಳಸಿಕೊಂಡು ಜ್ಞಾನಾಭಿವೃದ್ಧಿಯನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದು ಮಹತ್ವವಾದ ವಿಷಯವಾಗಿದೆ. ಹೈಕ್ ನಂತಹ ಸಾಮಾಜಿಕ ಜಾಲತಾಣವೊಂದು ಸಿರಿ ಕನ್ನಡ ನುಡಿ ಬಳಗ ಎಂಬ ಹೆಸರಿನಲ್ಲಿ ಗುಂಪು ರಚಿಸಿಕೊಂಡು ಕರ್ನಾಟಕದ ಸಾವಿರಾರು ಶಿಕ್ಷಕರನ್ನು ಒಗ್ಗೂಡಿಸಿ ಆ ಮೂಲಕ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳ ಜ್ಞಾನ ವಿಕಾಸಕ್ಕೆ ಕಾರಣವಾಗಿದೆ. ಶಾಲಾ ಕಾಲೇಜುಗಳ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗಾಗಿ ಜ್ಞಾನಪೂರಕ ಆಪ್‌ಗಳು ಕೂಡಿ ಹುಟ್ಟಿಕೊಂಡಿವೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಸಾಮಾಜಿಕ ಜಾಲತಾಣಗಳನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಿಕೊಂಡು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ತಮ್ಮ ಜ್ಞಾನವನ್ನು ಅಭಿವೃದ್ಧಿಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಬಹುದು.

ಉಪಸಂಹಾರ : ಸಾಮಾಜಿಕ ಜಾಲತಾಣಗಳು ಸಾಕಷ್ಟು ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಮಾರಕವಾಗಿದ್ದರೂ ಅವುಗಳಲ್ಲಿನ ಜ್ಞಾನ ವಿಷಯಕ ಅಂಶಗಳನ್ನು ಪಡೆದುಕೊಂಡರೆ ಜ್ಞಾನವಿಕಾಸವಾಗುವುದರಲ್ಲಿ ಸಂದೇಹವೇ ಇಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳಬಹುದು.

ಕನ್ನಡದ ಉಪಯುಕ್ತ ನೋಟ್ಸ್‌ಗಳಿಗಾಗಿ ಸಂಪರ್ಕಿಸಿ

ಈರಪ್ಪ ಮಹಾಲಿಂಗಪೂರ - 9686185155

ಬಸವರಾಜ ಟಿ.ಎಂ - 9743887044

ಮಹೇಶ್ ಎಸ್ - 9743316629

ರಾಘವೇಂದ್ರ - 9945586244

3

● RF(A)/100/3320

A

ಒಟ್ಟು ಮುದ್ರಿತ ಪುಟಗಳ ಸಂಖ್ಯೆ : 16]

Total No. of Printed Pages : 16]

ಒಟ್ಟು ಪ್ರಶ್ನೆಗಳ ಸಂಖ್ಯೆ : 38]

Total No. of Questions : 38]

ಸಂಕೇತ ಸಂಖ್ಯೆ : 31-E

Code No. : 31-E

CCE RF
UNREVISED
FULL SYLLABUS

ವಿಷಯ : ದ್ವಿತೀಯ ಭಾಷೆ — ಇಂಗ್ಲಿಷ್

Subject : Second Language — ENGLISH

(ಶಾಲಾ ಅಭ್ಯರ್ಥಿ / Regular Fresh)

ದಿನಾಂಕ : 06. 04. 2023]

[Date : 06. 04. 2023

ಸಮಯ : ಬೆಳಿಗ್ಗೆ 10-30 ರಿಂದ ಮಧ್ಯಾಹ್ನ 1-30 ರವರೆಗೆ]

[Time : 10-30 A.M. to 1-30 P.M.

ಗರಿಷ್ಠ ಅಂಕಗಳು : 80]

[Max. Marks : 80

General Instructions to the Candidate :

1. This question paper consists of objective and subjective types of 38 questions.
2. This question paper has been sealed by reverse jacket. You have to cut on the right side to open the paper at the time of commencement of the examination. Check whether all the pages of the question paper are intact.
3. Follow the instructions given against both the objective and subjective types of questions.
4. Figures in the right hand margin indicate maximum marks for the questions.
5. The maximum time to answer the paper is given at the top of the question paper. It includes 15 minutes for reading the question paper.

[Turn over

ಇಲ್ಲಿಂದ ಕತ್ತರಿಸಿ

TEAR HERE TO OPEN THE QUESTION PAPER

ಪ್ರಶ್ನೆಪತ್ರಿಕೆಯನ್ನು ತೆರೆಯಲು ಇಲ್ಲಿ ಕತ್ತರಿಸಿ

Tear here

- I. **Four alternatives are given for each of the following questions / incomplete statements. Only one of them is correct or most appropriate. Choose the correct alternative and write the complete answer along with its letter of alphabet.**
- 4 × 1 = 4**

1. Choose the appropriate question tag for the statement :

Nirmala tries to get good marks in the exam, ...

- (A) does she ? (B) was she ?
(C) doesn't she ? (D) didn't she ?

2. Read the given conversation and choose the language function for the underlined sentence :

Mahesh : Hi, good morning, how are you ?

Suresh : Hello, I'm not feeling well.

Mahesh : I'm sorry. Shall I drop you to the hospital ?

Suresh : No thanks. I will.

- (A) Agreeing
(B) Offering help
(C) Requesting
(D) Seeking direction

3. Read the given conversation and fill in the blank choosing the most appropriate words :

Chandan : Hey Sneha, have you missed the bus ?

Sneha : Yes. I had gone to the bus station at 10:30 AM
but the bus had left at 10:15 AM.

Chandan : If you had gone to the bus station at 10:00 AM
you ..... missed the bus.

(A) will have

(B) would have

(C) shall have

(D) wouldn't have

4. Read the following and choose the infinitive :

Mahesh was watching cricket match on TV. Suddenly he heard a noise from outside. He went outside to see what had happened.

(A) was

(B) went

(C) to see

(D) heard

[Turn over

II. Do as directed :

 $12 \times 1 = 12$

5. Which one of the following words has two syllables ?

free, neat, politics, nature

6. Combine the word in **Column-A** with its collocative word in

Column-B :

'A'

'B'

Book

[care, teacher, bank, pain]

7. Fill in the blank using the correct article :

Rajesh is ..... NCC student.

8. Fill in the blank using suitable linker :

Suresh comes to school early ..... his friend

doesn't.

9. Fill in the blank with appropriate preposition :

Sudha is working ..... a company.

10. Fill in the blank with appropriate tense form of the verb given in brackets :

Sneha ..... (write) short stories to the periodicals regularly.

11. Identify the part of speech of the underlined word :

The stories are told interestingly.

12. Write the correct form of the word given in brackets :

The physical education teacher stressed the ..... (important) of physical exercises.

13. Use the word 'pay' as verb in a sentence.

14. Change into comparative degree :

Chandan is the tallest boy in the class.

15. Change into passive voice :

They are purchasing a car.

16. Read the following conversation and change the underlined sentence into reported speech :

Pavithra : Hello Kusuma, how are you ?

Kusuma : Hi, I am not feeling well.

Kusuma told Pavithra .....

III. The following paragraph has *two* errors. Edit the paragraph and

rewrite it in the answer book :

1 × 2 = 2

17. Narendra pass the entrance exam in the first division. He joined Missionary College but sudden he changed the college.

- a) Verbal mistake to be corrected
- b) Adverbial mistake to be corrected.

IV. Answer the following questions in 2 – 3 sentences each :

7 × 2 = 14

18. Why did Anant and his parents come to Bombay ?
19. How does the writer say the scientists are the most practical people in the world ?
20. How did Dr. Ambedkar and Mahatma Gandhi try to wipe out caste discrimination from India ?

[Turn over

21. Why did the old man Don Anselmo refuse to take extra money ?
22. Why does the poet say that he will be in a solitary confinement ?
23. Why had Patil the Sub-inspector come to Mohan's house ?

OR

What were the hardships faced by Dicky Dolma in the early days ?

24. How do you say that Hanif is an introvert ?

OR

How did Wangjia react to the first monster ?

V. Answer the following questions in 5 - 6 sentences each : $2 \times 3 = 6$

25. Physical disability is no barrier to success. How do you substantiate this with Satish Gujral's life ?
-
26. Describe the physical appearance of the Jazz player.

VI. Read the following extracts and answer the questions that follow :**4 × 3 = 12**

27. "I'll make you the 'laughing stock' of your school."

-
- a) Who is the 'I' here ?
  - b) What does laughing stock mean ?
  - c) Why did he say so ?

28. "There are limits to patience. Sir."

- a) Who made this statement ?
- b) Why did he say so ?
- c) When was he said ?

29. "Please help me to take her to a hospital."

- a) Who does 'me' refer to ?
- b) What had happened to her ?
- c) What was the result of seeking help ?

[Turn over

30. "We were crowded in the cabin not a

Soul would dare to sleep."

- a) Who were crowded in the cabin ?
- b) Why were they not ready to sleep ?
- c) What had happened to them ?

VII. Given below is a profile. Write a paragraph using the clues given below :

1 × 3 = 3

31. Mr. Anand

Place and date of birth : Kodagu, 26th November, 1993

Qualification : B.E., Mechanical

Profession : Manager at a private company

Family : Wife and a son

Hobbies : Writing short stories

Reasons for popularity : Friendly, helps the poor people.

VIII. Develop the story using the clues given below :**1 × 3 = 3**

32. An old lady becomes blind — calls a doctor — agrees to pay fees if cured — doctor comes daily — starts stealing furniture daily — at last cures her — demands his fees — lady refuses to pay — cure is not complete — she can't see her furniture — doctor feels ashamed.

IX. Study the picture given below :

33. Write a description or an account of what the picture suggests to you in a paragraph.

1 × 3 = 3

[Turn over

Alternative question for Visually impaired candidates only.

(In lieu of Q. No. 33)

Use the following phrasal verbs in sentences of your own :

1 × 3 = 3

a) give up

b) keep on

c) take over.

X. Quote from memory :

1 × 4 = 4

34. It is enthroned .....

.....

.....

..... seasons justice.

OR

Then let not .....

.....

.....

..... blind boy.

XI. Read the following passage and answer the questions that follow :

$$1 \times 4 = 4 (2 \times 2)$$

35. Narendranath was born in 1863. He was the son of Vishwanath Datta, a well known lawyer of Calcutta and Bhuvaneshwari Devi. Vishwanath was known for charity and was respected by everyone. Bhuvaneshwari Devi was a pious lady and a good storyteller too. Naren learned the Epics and Puranas from his mother. He also inherited her memory among the other qualities.

Narendranath was an all rounder. He could sing well. He was good at sports and had a ready wit. He liked to meditate. He would get lost in his thoughts about God and for a time he would not see or feel anything around him.

- a) What examples in the passage tell you that Narendranath was an all rounder ?

- b) What qualities did Narendranath inherit from his mother ?

XII. Answer the following question in about 8 – 10 sentences : $1 \times 4 = 4$

36. How do you say that the poet's grandmother was genius ?

OR

How does the poet wish to praise the mother India ?

OR

How does the poet Marina de Bellagente explain the patience and self assertion of the land ?

XIII. Write an essay on any one of the following : $1 \times 4 = 4$

37. a) Water pollution
- b) Importance of yoga
- c) Internet and its uses.

XIV. Write a letter using the information given below :

1 × 5 = 5

38. Imagine you are Suhas / Saritha studying in Government High School, Narayanapura.

Write a letter to your father requesting him to send you examination fees.

OR

Write a letter to the Municipal Officer to provide drinking water facility in your area.

6

● RF(A)/100/3344

A

ಒಟ್ಟು ಮುದ್ರಿತ ಪುಟಗಳ ಸಂಖ್ಯೆ : 12]

Total No. of Printed Pages : 12]

ಒಟ್ಟು ಪ್ರಶ್ನೆಗಳ ಸಂಖ್ಯೆ : 38]

Total No. of Questions : 38]

CCE RF
UNREVISED
FULL SYLLABUS

ಸಂಕೇತ ಸಂಖ್ಯೆ : **61-H**Code No. : **61-H**

ವಿಷಯ : ತೃತೀಯ ಭಾಷೆ — ಹಿಂದಿ
Subject : Third Language — HINDI

(ಶಾಲಾ ಅಭ್ಯರ್ಥಿ / Regular Fresh)

ದಿನಾಂಕ : 12. 04. 2023]

[Date : 12. 04. 2023

ಸಮಯ : ಬೆಳಿಗ್ಗೆ 10-30 ರಿಂದ ಮಧ್ಯಾಹ್ನ 1-30 ರವರೆಗೆ] [Time : 10-30 A.M. to 1-30 P.M.

ಗರಿಷ್ಠ ಅಂಕಗಳು : 80]

[Max. Marks : 80

ಪರೀಕ್ಷಾರ್ಥಿಯುಗಳಿಗೆ ಕೆ ಲಿಢ ಸಾಢಾಢ್ಯ ಸೂಚಢಾಢ್ಢೆ :

1. ಇಸ ಪ್ರಶಢಪತ್ರ ಢೆಢ್ಢೆ ವಸ್ತುಢಿಷ್ಠ ಂವ್ಢ ಗಢ-ವಸ್ತುಢಿಷ್ಠ ಪ್ರಕಾರ ಕೆ ಕುಲ 38 ಪ್ರಶಢ ಹೆಢ್ಢೆ ।
2. ಯಹ ಪ್ರಶಢಪತ್ರ ರಿವರ್ಸ್ ಜೆಕೆಟ್ ಢ್ವಾರಾ ಸೀಲ ಕಿಯಾ ಹುಆ ಹೆಢ್ಢೆ । ಪರೀಕ್ಷಾ ಪ್ರಾರಂಭ ಹೂಢೆ ಕೆ ಸಢಯ ಆಪ ಪ್ರಶಢಪತ್ರ ಕೆ ಢಾಢ್ಢೆ ಭಾಗ ಕೂ ಕಾಟ್ಕರ ಖೂಲೆಢ್ಢೆ ತಥಾ ಜಾಂಚ ಕರೆಢ್ಢೆ ಕಿ ಸಭೀ ಪೃಷ್ಠ ಅಕ್ಷುಢ್ಢ ಹೆಢ್ಢೆ ।
3. ಸಭೀ ವಸ್ತುಢಿಷ್ಠ ತಥಾ ಗಢ-ವಸ್ತುಢಿಷ್ಠ ಪ್ರಕಾರ ಕೆ ಪ್ರಶಢೆ ಕೆ ಲಿಢ ಢಿಢ್ಢೆಶೂ ಕಾ ಪಾಲಢ ಕರೆಢ್ಢೆ ।
4. ಪ್ರಶಢೆ ಕೆ ಢಿಢ್ಢೆಾರಿತ ಅಢ್ಢೆ ಂಸಕೆ ಢಾಹಿಢೀ ಂರ ಹಾಶಿಯೆ ಢೆಢ್ಢೆ ಢಿಢ್ಢೆ ಹೆಢ್ಢೆ ।
5. ಪ್ರಶಢೆ ಕೆ ಂತ್ತರ ಢೆಢೆ ಕೆ ಲಿಢ ಅಢಿಕತಢ ಸಢಯ ಇಸ ಪೃಷ್ಠ ಕೆ ಂಪರ ಢಿಯಾ ಹೆಢ್ಢೆ ಜಿಸಢೆಢ್ಢೆ ಪ್ರಶಢಪತ್ರ ಪಢಢೆ ಕೆ 15 ಢಿಢಟ್ ಭೀ ಸಾಢಿಲ ಹೆಢ್ಢೆ ।

[Turn over

यहाँ से काटिए

TEAR HERE TO OPEN THE QUESTION PAPER
प्रश्नपत्र को खोलने के लिए यहाँ फाड़ें

Tear here

I. निम्नलिखित प्रश्नों के लिए चार-चार विकल्प सुझाए गये हैं, उनमें से सर्वाधिक उचित विकल्प चुनकर उसके संकेताक्षर सहित पूर्ण रूप से लिखिए : $8 \times 1 = 8$

1. 'ज्ञान' शब्द का विलोम रूप है -

(A) सुज्ञान

(B) अज्ञान

(C) विज्ञान

(D) जान

2. 'बहन' शब्द का पुल्लिंग रूप है -

(A) लड़का

(B) बाप

(C) बेटा

(D) भाई

3. निम्नलिखित में से बहुवचन शब्द है -

(A) कहानी

(B) किताब

(C) पैसे

(D) कपड़ा

4. निम्नलिखित में से प्रथम प्रेरणार्थक क्रिया रूप है -

(A) गिराना

(B) गिरना

(C) गिरावट

(D) गिर

5. परोपकार शब्द में संधि है -

(A) दीर्घ

(B) वृद्धि

(C) गुण

(D) यण

6. 'राजमहल' शब्द में समास है -

(A) कर्मधारय

(B) द्वंद्व

(C) द्विगु

(D) तत्पुरुष

7. मोटर उसके ऊपर से निकल गई !

वाक्य में प्रयुक्त विराम चिह्न है -

(A) विस्मयादिबोधक

(B) पूर्ण विराम

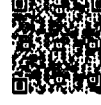
(C) प्रश्नवाचक

(D) अल्प विराम

[Turn over

8. देश को तुम ..... गर्व है ।

रिक्त स्थान में सही कारक चिह्न होगा -

(A) में

(B) का

(C) की

(D) पर

II. निम्नलिखित प्रथम दो शब्दों के सूचित संबंधों के अनुरूप तीसरे शब्द का संबंधित

शब्द लिखिए :

4 × 1 = 4

9. सक्सेना परिवार का मालिक : धीरज सक्सेना : : रोबोट कंपनी का

मालिक : .....

10. कुर्वेपु : ज्ञानपीठ से पुरस्कृत : : डॉ. सी. एन. आर. राव : .....

11. टोली का नाम : बाल-शक्ति : : टोली का मुखिया : .....

12. कृष्ण को चिढ़ाने वाला : बलराम : : कृष्ण को मनाने वाली : .....

III. निम्नलिखित प्रश्नों के उत्तर एक-एक पूर्ण वाक्य में लिखिए :

4 × 1 = 4

13. टोमाटो किसका आवश्यक अंग बन गया है ?

14. 'बाल-शक्ति' टोली की तारीफ़ किसने की ?

15. कवि किसे प्रणाम कर रहे हैं ?

16. दिनकर जी के अनुसार आज की दुनिया कैसी है ?

IV. निम्नलिखित प्रश्नों के उत्तर दो-तीन वाक्यों में लिखिए :

8 × 2 = 16

17. चप्पलों की चोरी होने पर ईमानदार डेलिगेट ने क्या सुझाव दिया ?

18. धीरज सक्सेना ने घर में रोबोट रखने का निर्णय क्यों लिया ?

19. लालिम और किंचा लालीदाम ने किन-किन जानवरों से मुलाकात की ?

20. प्रेमचंद के अनुसार सेब का क्या महत्व है ?

21. दिनकर जी के अनुसार मानव का सही परिचय क्या है ?

22. बलराम कृष्ण के माता-पिता के बारे में क्या कहता है ?

[Turn over

23. शनि ग्रह के उपग्रहों के बारे में लिखिए ।

अथवा

‘शनि ग्रह’ सौरमंडल का अत्यंत सुंदर ग्रह है । कैसे ?

24. ‘सत्य की महिमा’ पाठ में किन-किन महान् व्यक्तियों का उल्लेख किया गया है ?

अथवा

मीना मैडम ने कार्यशिविर में किन-किन कार्यक्रमों का आयोजन किया था ?

V. निम्नलिखित प्रश्नों के उत्तर तीन-चार वाक्यों में लिखिए :

9 × 3 = 27

25. लेखिका के प्रति गिल्लू की ममता का वर्णन कीजिए ।

26. जलालुद्दीन के व्यक्तित्व का परिचय दीजिए ।

27. ‘सोशल नेटवर्किंग’ एक क्रांतिकारी खोज है । कैसे ? स्पष्ट कीजिए ।

28. एवरेस्ट की चोटी पर पहुँचकर बचेन्द्री ने क्या-क्या किया ? विवरण दीजिए ।

29. कर्नाटक के प्राकृतिक सौंदर्य का वर्णन कीजिए ।

30. कविता में मातृभूमि के प्राकृतिक सौंदर्य का वर्णन कैसे किया है ? बताइए ।

31. कविता के आधार पर समय के महत्व को समझाइए ।

32. निम्नलिखित दोहे का भावार्थ अपने शब्दों में लिखिए :

मुखिया मुख सों चाहिए, खान पान को एक ।

पाले पोसे सकल अंग, तुलसी सहित विवेक ॥

33. गद्यांश का अनुवाद कन्नड़ या अंग्रेजी में कीजिए :

प्रकृति हमारी माता है । इसलिए हमें प्राकृतिक संपत्ति का सदुपयोग करना

चाहिए । अपने पर्यावरण को स्वच्छ रखना हमारा कर्तव्य है ।

VI. निम्नलिखित प्रश्नों के उत्तर पाँच-छः वाक्यों में लिखिए :

2 × 4 = 8

34. राजकिशोर के दया गुण और सेवा भाव का वर्णन कीजिए ।

अथवा

बसंत एक स्वाभिमानी और ईमानदार लड़का है । कैसे ? स्पष्ट कीजिए ।

[Turn over

35. निम्नलिखित कवितांश पूर्ण कीजिए :

असफलता .....

.....

.....

..... भागो तुम ।

VII. 36. गद्यांश को ध्यानपूर्वक पढ़कर निम्नलिखित प्रश्नों के उत्तर लिखिए :

1 × 4 = 4

विवेकानंद रोज व्यायाम करते थे । इसलिए उनका शरीर स्वस्थ और सुंदर

था । उनकी बुद्धि प्रखर थी । वे मृदुभाषी थे । बचपन से ही उनका झुकाव धर्म

और दर्शन की ओर था । भगवद्गीता उनकी प्रिय पुस्तक थी, जिसे वे रोज

पढ़ते थे । ईश्वर को देखने की प्रबल आकांक्षा बचपन से ही उनके मन में थी ।

विवेकानंद के अनुसार नास्तिक वह है जो अपने ऊपर विश्वास नहीं करता ।

अ) विवेकानंद का शरीर कैसा था ?

आ) विवेकानंद रोज कौन-सी पुस्तक पढ़ते थे ?

इ) विवेकानंद की प्रबल आकांक्षा क्या थी ?

ई) विवेकानंद के अनुसार नास्तिक कौन है ?

VIII. 37. दिए गए संकेत बिंदुओं के आधार पर 12 - 15 वाक्यों में किसी एक विषय

के बारे में निबंध लिखिए :

1 × 4 = 4

क) ग्राम सुधार

* प्रस्तावना

* गाँवों की समस्याएँ

* गाँवों को सुधारने के लिए सुझाव

* उपसंहार ।

[Turn over

ख) जनसंख्या समस्या - समाधान

* प्रस्तावना

* जनसंख्या वृद्धि के कारण और परिणाम

* परिहारोपाय

* उपसंहार ।

ग) कर्नाटक राज्य

* प्रस्तावना

* विषय प्रवेश

* कर्नाटक की विशेषताएँ

* उपसंहार ।

IX. निम्नलिखित विषय के बारे में पत्र लिखिए :

1 × 5 = 5

38. अपने घर में मनाये गये हर घर तिरंगा कार्यक्रम के बारे में वर्णन करते हुए अपने

मित्र को पत्र लिखिए ।

अथवा

कोई सकारण देते हुए अपने मुख्य अध्यापक के नाम छुट्टी पत्र लिखिए ।

5

● RF(A)/100/3330

A

ಒಟ್ಟು ಮುದ್ರಿತ ಪುಟಗಳ ಸಂಖ್ಯೆ : 16]

Total No. of Printed Pages : 16]

ಒಟ್ಟು ಪ್ರಶ್ನೆಗಳ ಸಂಖ್ಯೆ : 38]

Total No. of Questions : 38]

ಸಂಕೇತ ಸಂಖ್ಯೆ : **83-E**Code No. : **83-E**

**CCE RF
UNREVISED
FULL SYLLABUS**

ವಿಷಯ : ವಿಜ್ಞಾನ

Subject : SCIENCE

(ಭೌತ ವಿಜ್ಞಾನ, ರಸಾಯನ ವಿಜ್ಞಾನ ಮತ್ತು ಜೀವ ವಿಜ್ಞಾನ / Physics, Chemistry & Biology)

(ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ಮಾಧ್ಯಮ / English Medium)

(ಶಾಲಾ ಅಭ್ಯರ್ಥಿ / Regular Fresh)

ದಿನಾಂಕ : 10. 04. 2023]

[Date : 10. 04. 2023

ಸಮಯ : ಬೆಳಿಗ್ಗೆ 10-30 ರಿಂದ ಮಧ್ಯಾಹ್ನ 1-45 ರವರೆಗೆ]

[Time : 10-30 A.M. to 1-45 P.M.

ಗರಿಷ್ಠ ಅಂಕಗಳು : 80]

[Max. Marks : 80

General Instructions to the Candidate :

1. There are *three* parts in the question paper :
Part A : Physics, Part B : Chemistry, Part C : Biology.
2. This question paper consists of objective and subjective types of 38 questions.
3. This question paper has been sealed by reverse jacket. You have to cut on the right side to open the paper at the time of commencement of the examination. Check whether all the pages of the question paper are intact.
4. Follow the instructions given against both the objective and subjective types of questions.
5. Figures in the right hand margin indicate maximum marks for the questions.
6. The maximum time to answer the paper is given at the top of the question paper. It includes 15 minutes for reading the question paper.

[Turn over

ಇಲ್ಲಿಂದ ಕತ್ತರಿಸಿ

TEAR HERE TO OPEN THE QUESTION PAPER

ಇಲ್ಲಿಂದ ಕತ್ತರಿಸಿ ಪ್ರಶ್ನೆಪತ್ರವನ್ನು ತೆರೆದಿರಲು

Tear here

PART - A
(PHYSICS)

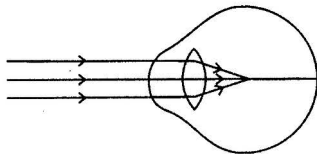
- I. Four alternatives are given for each of the following questions / incomplete statements. Choose the correct alternative and write the complete answer along with its letter of alphabet. $4 \times 1 = 4$**

1. The device used to measure the rate of current in a circuit is

- (A) Ammeter (B) Voltmeter
(C) Galvanometer (D) Battery

2. Observe the given figure. Identify the eye defect indicated in this figure.

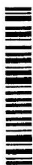

- (A) Presbyopia (B) Hypermetropia
(C) Myopia (D) Cataract

3. A light ray enters to rarer medium from a denser medium. Then the speed of that light ray

- (A) decreases and bends towards the normal
(B) increases and bends away from the normal
(C) decreases and bends away from the normal
(D) increases and bends towards the normal

4. The inner wall of the solar cooker is painted black. Because black colour
- (A) reflects light
- (B) converges solar rays
- (C) prevents from rusting
- (D) absorbs more heat

II. Answer the following questions :

2 × 1 = 2

5. Write the symbols of the following components used in an electric circuit.
- i) Rheostat
- ii) Wires crossing without joining
6. What does the thumb indicate in the right hand thumb rule ?

III. Answer the following questions :

2 × 2 = 4

7. Light enters from air to benzene having refractive index 1.50. Calculate the speed of light in benzene.
- (Speed of light in air : $3 \times 10^8 \text{ ms}^{-1}$)

OR

A concave lens has focal length of 12 cm. At what distance should the object from the lens be placed so that it forms an image at 9 cm from the lens ?

[Turn over

8. Name the major constituent of biogas and write the properties of biogas.

OR

List the hazards of nuclear power generation.

IV. Answer the following questions :

3 × 3 = 9

9. State Ohm's law. On which factors does the resistance of a conductor depend ? Mention the SI unit of electric power.

OR

State Joule's law of heating. How is fuse connected in the circuits ? Name the metal used in the filament and the gas filled in electric bulb.

10. The resistors R_1 , R_2 and R_3 have the values $10\ \Omega$, $20\ \Omega$ and $60\ \Omega$ respectively, which have been parallelly connected to a battery of $24\ \text{V}$ in an electric circuit. Then calculate the following :

- The current flowing through each resistor
- The total current in the circuit
- The total resistance of the circuit.

11. Draw the ray diagram for the image formation in a convex lens when the object is placed beyond $2F_1$. Mention the position and nature of the image formed.

[F_1 : Principal focus of the lens]

V. Answer the following question :

$1 \times 4 = 4$

12. a) What is solenoid ? Write the properties of the magnetic field lines formed around a current carrying solenoid.
- b) What is alternating current ? Electric appliances having metallic body are connected to earth wire, why ?

VI. Answer the following question :

$1 \times 5 = 5$

13. a) How does rainbow form in the nature ? Explain. Mention the colour of the light that bends the most and that bends the least.
- b) How does the eye lens accommodate to see the distant objects and nearby objects ? Explain.

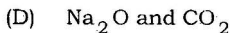
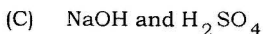
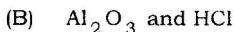
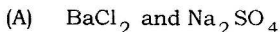
[Turn over

PART - B

(CHEMISTRY)

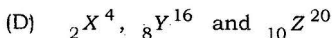
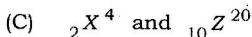
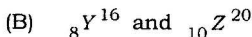
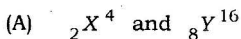
VII. Four alternatives are given for each of the following questions / incomplete statements. Choose the correct alternative and write the complete answer along with its letter of alphabet. $2 \times 1 = 2$

14. The reactants that exchange ions by reacting with each other and form a precipitate among the following are

15. Among ${}_2\text{X}^4$, ${}_8\text{Y}^{16}$, ${}_{10}\text{Z}^{20}$ the elements having zero valency are

[2, 8, 10 are atomic numbers of elements]

VIII. Answer the following questions :**4 × 1 = 4**

16. The general formula of cycloalkanes is C_nH_{2n} and its first member is cyclopropane (C_3H_6). Write the molecular formula and structural arrangement of the fourth member of this homologous series.

17. Packets of chips are flushed with nitrogen gas. Why ?

18. An iron nail is dropped into a test tube having copper sulphate solution. The iron nail gradually turns to brownish colour. Why ?

19. What is hydrogenation ?

IX. Answer the following questions :**3 × 2 = 6**

20. Draw the diagram of arrangement of apparatus to show that acid solution in water conducts electricity and label dilute HCl solution.
21. "Calcium oxide and carbon dioxide are produced on heating calcium carbonate." Write the balanced chemical equation for this reaction. Mention the type of this chemical reaction.
22. Draw the diagram of arrangement of apparatus to show the action of steam on a metal.

X. Answer the following questions :**3 × 3 = 9**

23. a) Depict the formation of magnesium chloride with the help of electron dot structure.

[Turn over

- b) Hydrogen gas is not liberated when a metal like zinc reacts with nitric acid. Why ?

OR

How are metals in the middle of the reactivity series extracted from their ores ? Explain.

24. a) Observe the given part of the modern periodic table and answer the following questions :

Groups → Periods ↓	1	2	13	17
2	—	Be	—	—
3	Na	Mg	Al	Cl
4	—	Ca	—	—

- i) Which element is more electropositive ? Why ?
- ii) Atoms of which element have minimum atomic radius ? Why ?

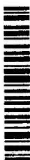
- b) Mention the period and group number of the element that has atomic number 19.

25. Name the salts used in the following situations and write their molecular formula :

- a) To remove permanent hardness of water.
- b) To make drinking water free from germs.
- c) To support fractured bones in their right position.

OR

- a) The pH values of four solutions are given in the below table. Classify these into acidic and basic solutions :

<i>Solution</i>	<i>pH Value</i>
e	5
f	13
g	9
h	2

- b) Name the antacid used to neutralise excess of acid in the stomach.

XI. Answer the following question :

1 × 4 = 4

26. a) How will ethanol be oxidised ?
- b) Explain the cleaning action of soaps.

[Turn over

PART - C

(BIOLOGY)

XII. Four alternatives are given for each of the following questions / incomplete statements. Choose the correct alternative and write the complete answer along with its letter of alphabet. $2 \times 1 = 2$

27. "A person immediately starts running soon after observing a snake." The correct transmission path of reflex impulse in this situation is

(A) Receptor $\rightarrow$ Sensory neuron $\rightarrow$ Brain $\rightarrow$ Relay neuron $\rightarrow$ Motor neuron $\rightarrow$ Effector

(B) Receptor $\rightarrow$ Sensory neuron $\rightarrow$ Spinal cord $\rightarrow$ Relay neuron $\rightarrow$ Motor neuron $\rightarrow$ Effector

(C) Effector $\rightarrow$ Spinal cord $\rightarrow$ Sensory neuron $\rightarrow$ Relay neuron $\rightarrow$ Motor neuron $\rightarrow$ Receptor

(D) Effector $\rightarrow$ Motor neuron $\rightarrow$ Relay neuron $\rightarrow$ Brain $\rightarrow$ Sensory neuron $\rightarrow$ Receptor

28. In humans, the testes are located outside the lower abdomen in

the scrotum because

(A) to protect testes from mechanical shocks

(B) to increase the production of sperms

(C) to maintain the secretion of testosterone hormone

(D) to maintain the temperature required for sperm

production.

XIII. Answer the following questions :

2 × 1 = 2

29. What is the role of abscisic acid in plants ?

30. Write two examples for the organisms that reproduce by binary

fission.

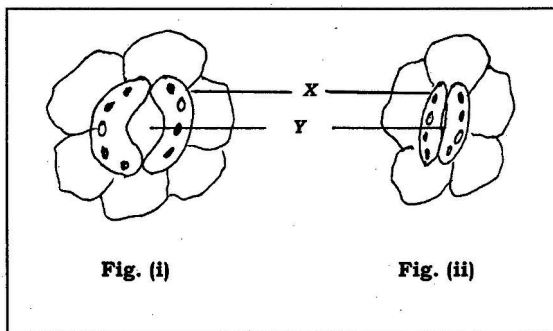
[Turn over

XIV. Answer the following questions :**3 × 2 = 6**

31. Mention the tools used for tracing the evolutionary relationships between the organisms.

32. Observe the given below figures :

- a) Which figure indicates the massive amount of exchange of gases ? Why ?
- b) Name the parts X and Y. What is the function of the part X ?
33. Give an example for a food chain of grassland ecosystem. If there is an increase in the number of organisms in the second trophic level, how does this affect on that food chain ?

XV. Answer the following questions :**3 × 3 = 9**

34. What is pollination ? What are the changes that occur in the flower after pollination ?

35. Coal and petroleum products should be used judiciously. Why ?

36. Tall pea plant producing red flowers ($TT RR$) is crossed with short pea plant producing white flowers ($tt rr$).

- i) Mention the type of plants produced from these plants in the F_1 generation.

- ii) Write the ratio of plants obtained in the F_2 generation by crossing the plants of F_1 generation and name the varieties of plants obtained.

OR

[Turn over

Analyse the situations given below. Answer the questions

given :

Situation 1 : The number of green grasshoppers in a green zone has been increasing from one generation to another generation.

Situation 2 : The number of brown grasshoppers in the same green zone has been reducing.

Here,

- a) Where could genetic drift be happened more ? Why ?
- b) How can natural selection be considered as an important factor in organic evolution ?

XVI. Answer the following questions :

2 × 4 = 8

37. Draw the diagram showing the structure of human brain. Label

the following parts :

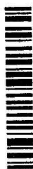
- i) Hypothalamus
- ii) Pons.

38. Explain the digestion of food materials in stomach and small intestine.

OR

Explain the role of xylem and phloem tissues in the transportation of materials in plants.

7

● RF(A)/100/3353

A

ಒಟ್ಟು ಮುದ್ರಿತ ಪುಟಗಳ ಸಂಖ್ಯೆ : 12]

Total No. of Printed Pages : 12]

ಒಟ್ಟು ಪ್ರಶ್ನೆಗಳ ಸಂಖ್ಯೆ : 38]

Total No. of Questions : 38]

ಸಂಕೇತ ಸಂಖ್ಯೆ : **85-E**Code No. : **85-E**

**CCE RF
REVISED
FULL SYLLABUS**

ವಿಷಯ : ಸಮಾಜ ವಿಜ್ಞಾನ

Subject : SOCIAL SCIENCE

(ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ಮಾಧ್ಯಮ / English Medium)

(ಶಾಲಾ ಅಭ್ಯರ್ಥಿ / Regular Fresh)

ದಿನಾಂಕ : 15. 04. 2023]

[Date : 15. 04. 2023

ಸಮಯ : ಬೆಳಿಗ್ಗೆ 10-30 ರಿಂದ ಮಧ್ಯಾಹ್ನ 1-45 ರವರೆಗೆ]

[Time : 10-30 A.M. to 1-45 P.M.

ಗರಿಷ್ಠ ಅಂಕಗಳು : 80]

[Max. Marks : 80

General Instructions to the Candidate :

1. This question paper consists of objective and subjective types of 38 questions.
2. This question paper has been sealed by reverse jacket. You have to cut on the right side to open the paper at the time of commencement of the examination. Check whether all the pages of the question paper are intact.
3. Follow the instructions given against both the objective and subjective types of questions.
4. Figures in the right hand margin indicate maximum marks for the questions.
5. The maximum time to answer the paper is given at the top of the question paper. It includes 15 minutes for reading the question paper.

[Turn over

ಇಲ್ಲಿಂದ ಕತ್ತರಿಸಿ

TEAR HERE TO OPEN THE QUESTION PAPER

ಪ್ರಶ್ನೆಪತ್ರಿಕೆಯನ್ನು ತೆರೆಯಲು ಇಲ್ಲಿ ಕತ್ತರಿಸಿ

Tear here

- I. **Four choices are given for each of the following questions / incomplete statements. Choose the correct answer and write the complete answer along with its letter of alphabet.** $8 \times 1 = 8$

1. The first princely state to accept subsidiary alliance is

(A) Nawab of Awadh

(B) Nawab of Junagadh

(C) Nizam of Hyderabad

(D) Sindhia of Gwalior

2. Goa was merged into Indian Union in

(A) 1951

(B) 1961

(C) 1953

(D) 1963

3. Dr. D. M. Nanjundappa Committee was established with the objective to

(A) check communalism

(B) check regionalism

(C) check illiteracy

(D) check corruption

4. "Truely the whole mankind is one" was declared by

(A) Pampa

(B) Ranna

(C) Janna

(D) Ponna

[Turn over

5. Rajesh purchased a TV worth Rs. Twenty-five Thousand. It broke down within two days. The TV company did not consider his complaint. He has to file a case in

- (A) District Consumer Forum
- (B) The State Consumer Commission
- (C) The National Consumer Commission
- (D) Taluk Consumer Forum

6. The best example for the conventional energy source among the following is

- (A) Wind energy
- (B) Tidal energy
- (C) Solar energy
- (D) Natural gas

7. NITI Aayog is headed by the Prime Minister but the day-to-day administration is looked after by

(A) President

(B) Secretary

(C) Deputy Prime Minister

(D) Vice-Chairman

8. The Child Labour Prohibition and Control Act was enacted in the year

(A) 1988

(B) 1994

(C) 1986

(D) 2006

II. Answer the following questions in a sentence each :

8 × 1 = 8

9. Why did Wellesley introduce Subsidiary Alliance ?

[Turn over

10. What was the immediate cause for the First World War ?
11. What is Communalism ?
12. What is meant by Prejudice ?
13. What is Kala Baisakhi ?
14. Why are mangrove forests of Gangetic Delta called Sundarbans ?
15. What is deficit budget ?
16. Banks collect service charges from which type of bank accounts ?

III. Answer the following questions in two to four sentences / points

each :

8 × 2 = 16

17. What measures are taken by the Indian Government to remove illiteracy ?

OR

What measures are taken to check terrorism in India ?

18. "Social stratification is not commonly observed in all countries."

Explain.

OR

Explain the nature of Riots.

19. "The British used Indian Council Act of 1909 to divide and rule

India." Justify.

20. What were the effects of the First War of Indian Independence ?

21. Irrigation is very essential in India. Why ?

22. The Eastern Coast of India is more prone to cyclones. Why ?

23. Which factors led to the Green Revolution ?

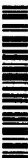

24. What are the main objectives of Consumer Protection Act ?

[Turn over

IV. Answer the following questions in six sentences / points each :**9 × 3 = 27**

25. Krishnaraja Wodiyar IV was much interested in spreading education among his people. Justify.

26. State the results of the battle of Buxar.
27. What were the aims of Prarthana Samaj ?

OR

What were the demands put forward by the moderates to the British Government ?

28. Explain the role of IMF in solving the economic problems of the world.

29. List out the problems faced by the unorganised sector workers.

30. Soil erosion leads to many problems. Justify.

31. List out the major ports that are found in Eastern Coast of India.

OR

- List out the preventive measures for earthquakes.

32. What is the main role of women self-help groups in rural area ?

OR

Which are the main types of non-tax revenues collected by Central Government ?

33. Mention the characteristics of an entrepreneur.

OR

Banks provide a lot of services to its consumers. Explain.

[Turn over

V. Answer the following questions in about *eight* sentences / points

each :

4 × 4 = 16

34. The integration of Kashmir with Indian Union is unique

compared to other provinces. How ?

35. Relationship between India and China has been strained in

these days. Why ?

36. "Agriculture plays a very important role in Indian Economy."

Justify.

37. Explain the political and economic causes for the first war of

Indian Independence.

OR

Explain the Jallianwalla Bagh massacre.

VI. 38. Draw an outline map of India and mark the following :

1 + 4 = 5

a) $82\frac{1}{2}^{\circ}$ East longitude

b) Kochi

c) Vishakhapatnam

d) Koyna.

Alternative Question for Visually impaired Candidates only :

(In lieu of Q. No. 38)

5

Mention the main aims of the multipurpose River Valley projects.

2

● RF(A)/100/3311

ಒಟ್ಟು ಮುದ್ರಿತ ಪುಟಗಳ ಸಂಖ್ಯೆ : 16]

Total No. of Printed Pages : 16]

ಒಟ್ಟು ಪ್ರಶ್ನೆಗಳ ಸಂಖ್ಯೆ : 38]

Total No. of Questions : 38]

ಸಂಕೇತ ಸಂಖ್ಯೆ : 81-E

Code No. : 81-E

A

CCE RF
UNREVISED
FULL SYLLABUS

604937

Question Paper Serial No. 100

ವಿಷಯ : ಗಣಿತ

Subject : MATHEMATICS

(ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ಮಾಧ್ಯಮ / English Medium)

(ಶಾಲಾ ಅಭ್ಯರ್ಥಿ / Regular Fresh)

ದಿನಾಂಕ : 03. 04. 2023]

[Date : 03. 04. 2023

ಸಮಯ : ಬೆಳಿಗ್ಗೆ 10-30 ರಿಂದ ಮಧ್ಯಾಹ್ನ 1-45 ರವರೆಗೆ]

[Time : 10-30 A.M. to 1-45 P.M.

ಗರಿಷ್ಠ ಅಂಕಗಳು : 80]

[Max. Marks : 80

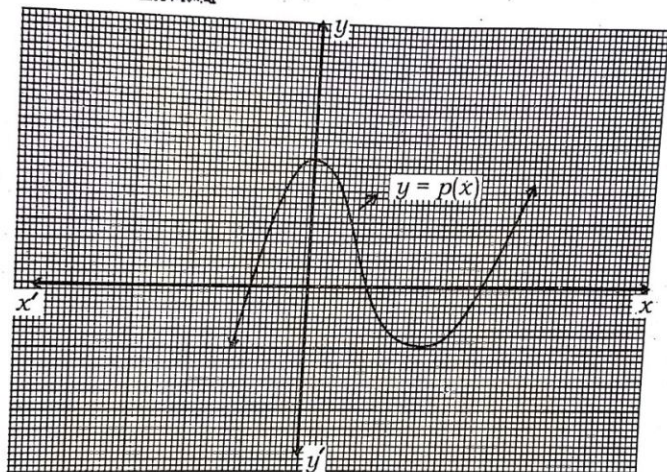
General Instructions to the Candidate :

1. This question paper consists of objective and subjective types of 38 questions.
2. This question paper has been sealed by reverse jacket. You have to cut on the right side to open the paper at the time of commencement of the examination. Check whether all the pages of the question paper are intact.
3. Follow the instructions given against both the objective and subjective types of questions.
4. Figures in the right hand margin indicate maximum marks for the questions.
5. The maximum time to answer the paper is given at the top of the question paper. It includes 15 minutes for reading the question paper.

[Turn over

- I. Four alternatives are given for each of the following questions / incomplete statements. Choose the correct alternative and write the complete answer along with its letter of alphabet. $8 \times 1 = 8$

1. The number of zeroes of the polynomial $y = p(x)$ in the given graph is

(A) 3

(B) 2

(C) 1

(D) 4

2. For an event 'E', if $P(E) = 0.75$, then $P(\bar{E})$ is

(A) 2.5

(B) 0.25

(C) 0.025

(D) 1.25

3. The total surface area of a right circular cylinder having radius ' r ' and height ' h ' is

(A) $\pi r(r+h)$

(B) $2\pi rh$

(C) $2\pi r(r-h)$

(D) $2\pi r(r+h)$

4. The number that represents the remainder when $19 = 6 \times 3 + 1$ is compared with Euclid's division lemma $a = bq + r$ is

(A) 3

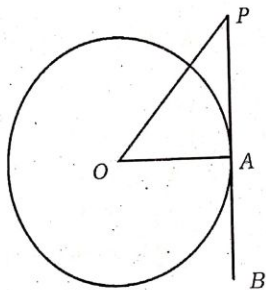
(B) 6

(C) 1

(D) 19

5. In the given figure, PB is a tangent drawn at the point A to the circle with centre ' O '. If $\angle AOP = 45^\circ$, then the measure of $\angle OPA$ is

(A) 45°

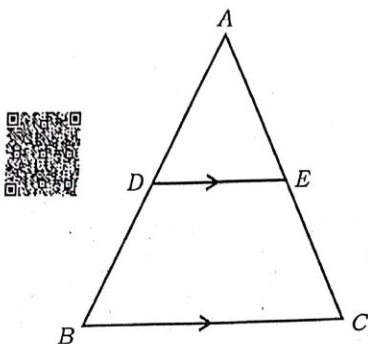
(B) 90°

(C) 35°

(D) 65°

[Turn over

6. In the figure, if $DE \parallel BC$, then the correct relation among the following is

- (A) $\frac{AD}{AB} = \frac{AE}{EC}$
(B) $\frac{AD}{DB} = \frac{EC}{AE}$
(C) $\frac{AD}{DB} = \frac{AE}{EC}$
(D) $\frac{DB}{AD} = \frac{AE}{EC}$

7. The lines represented by the equations $4x + 5y - 10 = 0$ and $8x + 10y + 20 = 0$ are

- (A) intersecting lines
(B) perpendicular lines to each other
(C) coincident lines
(D) parallel lines

8. The distance of the point $(-8, 3)$ from the x -axis is

(A) -8 units

(B) 3 units

(C) -3 units

(D) 8 units

II. Answer the following questions :

$$8 \times 1 = 8$$

9. Express the denominator of $\frac{7}{80}$ in the form of $2^n \times 5^m$.

10. If the pair of lines represented by the linear equations

$x + 2y - 4 = 0$ and $ax + by - 12 = 0$ are coincident lines, then find

the values of ' a ' and ' b '.

11. $\Delta ABC \sim \Delta PQR$. Area of the ΔABC is 64 cm^2 and the area of the ΔPQR is 100 cm^2 . If $AB = 8 \text{ cm}$, then find the length of PQ .

[Turn over]

12. Express the equation $x(2 + x) = 3$ in the standard form of a

quadratic equation.

13. Find the discriminant of the quadratic equation $2x^2 - 4x + 3 = 0$.

14. Find the coordinates of the mid-point of the line segment joining

the points $(6, 3)$ and $(4, 7)$.

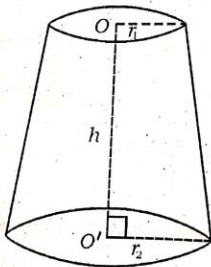
15. Write the degree of the polynomial

$$P(x) = 3x^3 - x^4 + 2x^2 + 5x + 2.$$

16. Write the formula to find the volume of the frustum of a cone

given in the figure.

$$8 \times 2 = 16$$

III. Answer the following questions :

17. Show that $5 + \sqrt{3}$ is an irrational number.

OR

Find the H.C.F. of 72 and 120 by using Euclid's division algorithm.

18. Solve the given pair of linear equations :

$$3x + y = 12$$

$$x + y = 6$$

19. Find the 20th term of the Arithmetic progression 4, 7, 10, ...
by using formula.

20. Find the roots of the equation $2x^2 - 5x + 3 = 0$ by using 'quadratic formula'.

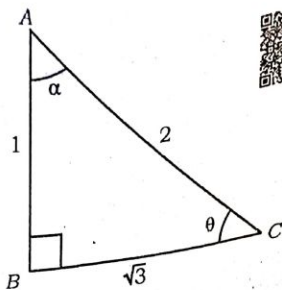
OR

Find the roots of the equation $5x^2 - 6x - 2 = 0$ by the method of completing the square.

[Turn over

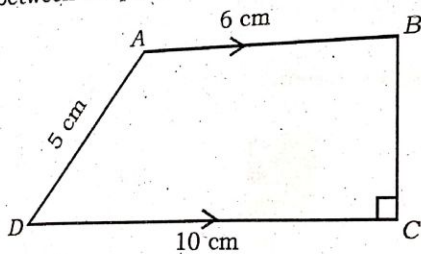
- 21.. In the given figure, if $\angle ABC = 90^\circ$, then find the values of $\sin \theta$

and $\cos \alpha$.

22. A box contains cards which are numbered from 9 to 19. If one card is drawn at random from the box, find the probability that it bears a prime number.

23. In the given figure, $ABCD$ is a trapezium in which $AB \parallel DC$, and $BC \perp DC$. If $AB = 6$ cm, $CD = 10$ cm and $AD = 5$ cm, then find the distance between the parallel lines.

24. Draw a circle of radius 4 cm and construct a pair of tangents to the circle such that the angle between them is 60° .

IV. Answer the following questions :

$$9 \times 3 = 27$$

25. Divide $p(x) = 3x^3 + x^2 + 2x + 5$ by $g(x) = x^2 + 2x + 1$ and find the quotient $[q(x)]$ and remainder $[r(x)]$.

OR

Find the zeroes of the quadratic polynomial $p(x) = x^2 + 7x + 10$, and verify the relationship between zeroes and the coefficients.

26. Prove that

$$\sqrt{\frac{1 + \cos A}{1 - \cos A}} = \operatorname{cosec} A + \cot A$$

OR

Prove that

$$\frac{\sin A}{1 + \cos A} + \frac{1 + \cos A}{\sin A} = 2 \operatorname{cosec} A.$$

27. Find the mean for the following data :

Class-interval	Frequency
1 - 5	4
6 - 10	3
11 - 15	2
16 - 20	1
21 - 25	5

OR

[Turn over

Find the mode for the following data :

Class-interval	Frequency
1 - 3	6
3 - 5	9
5 - 7	15
7 - 9	9
9 - 11	1

28. Find the ratio in which the line segment joining the points $A(-6, 10)$ and $B(3, -8)$ is divided by the point $(-4, 6)$.

OR

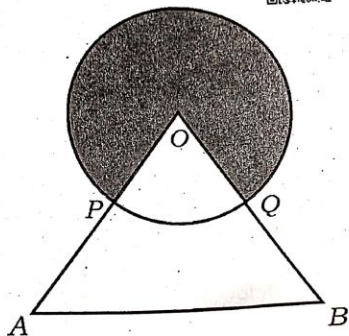
Find the area of a triangle whose vertices are $A(1, -1)$, $B(-4, 6)$ and $C(-3, -5)$

29. Prove that "The lengths of tangents drawn from an external point

to a circle are equal".

30. In the given figure, 'O' is the centre of a circle and OAB is an equilateral triangle. P and Q are the mid-points of OA and OB respectively. If the area of $\triangle OAB$ is $36\sqrt{3}$ cm², then find the area of the shaded region.

31. Construct a triangle with sides 5 cm, 6 cm and 8 cm and then construct another triangle whose sides are $\frac{3}{4}$ of the corresponding sides of the first triangle.

32. The distance between two cities 'A' and 'B' is 132 km. Flyovers are built to avoid the traffic in the intermediate towns between these cities. Because of this, the average speed of a car travelling in this route through flyovers increases by 11 km/h and hence, the car takes 1 hour less time to travel the same distance than earlier. Find the current average speed of the car.

[Turn over

33. A life insurance agent found the following data for distribution of ages of 100 policy holders. Draw a "Less than type ogive" for the given data :

Age (in years)	Number of policy holders (cumulative frequency)
Below 20	2
Below 25	6
Below 30	24
Below 35	45
Below 40	78
Below 45	89
Below 50	100

V. Answer the following questions :

$$4 \times 4 = 16$$

34. The sum of 2nd and 4th terms of an arithmetic progression is 54 and the sum of its first 11 terms is 693. Find the arithmetic progression. Which term of this progression is 132 more than its 54th term ?

OR

The first and the last terms of an arithmetic progression are 3 and 253 respectively. If the 20th term of the progression is 98, then find the arithmetic progression. Also find the sum of the last 10 terms of this progression.

35. Find the solution of the given pair of linear equations by graphical method :

$$2x + y = 8$$

$$x - y = 1$$

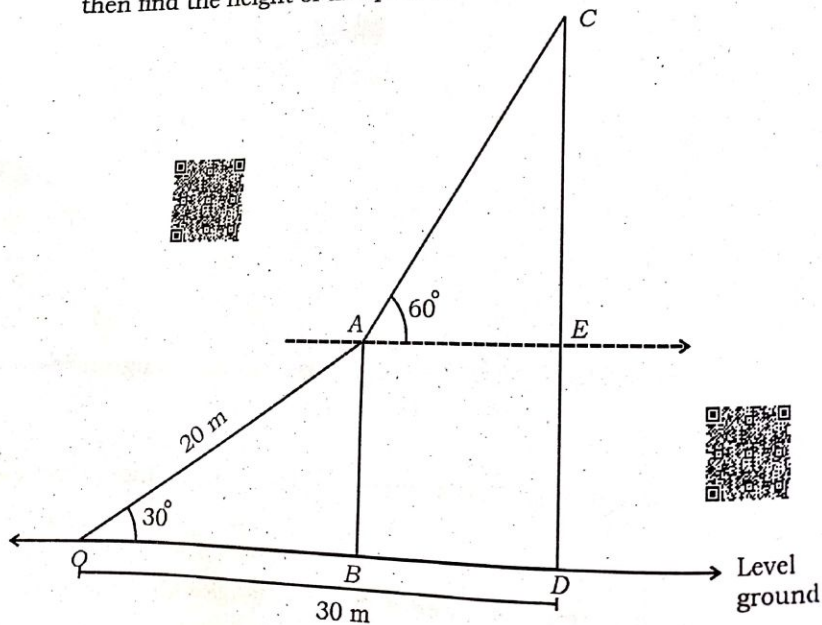
36. Prove that "If in two triangles, corresponding angles are equal, then their corresponding sides are in the same ratio (or proportion) and hence the two triangles are similar".

[Turn over

2 ● RF(A)/100/3311

37. In the given figure, a rope is tightly stretched and tied from the top of a vertical pole to a peg on the same level ground such that the length of the rope is 20 m and the angle made by it with the ground is 30° . A circus artist climbs the rope, reaches the top of the pole and from there he observes that the angle of elevation of the top of another pole on the same ground is found to be 60° . If the distance of the foot of the longer pole from the peg is 30 m, then find the height of this pole. (Take $\sqrt{3} = 1.73$)

VI. Answer the following question :

$1 \times 5 = 5$

38. A wooden solid toy is made by mounting a cone on the circular base of a hemisphere as shown in the figure. If the area of base of the cone is 38.5 cm^2 and the total height of the toy is 15.5 cm , then find the total surface area and volume of the toy.

